

**"Азаматтық қорғаныстың қорғану ғимараттарын бейбіт және соғыс уақытында пайдалану жөніндегі нұсқаулықты" бекіту туралы**

***Күшін жойған***

Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар жөніндегі агенттігі төрағасының 2000 жылғы 18 мамырдағы N 121 бұйрығы Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2000 жылғы 17 тамызда N 1223 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2014 жылғы 4 шілдедегі № 332 бұйрығымен

**Ескерту. Бұйрықтың күші жойылды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.07.2014 № 332 бұйрығымен.**

"Нормативтік құқықтық актілері туралы" Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 24 наурыздағы N 213-1 Z980213\_ ҚРЗ Заңына, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1998 жылғы 12 желтоқсандағы N 1278 P981278\_ қаулысымен бекітілген, "Қазақстан Республикасы Үкіметінің құрамына кіретін және кірмейтін орталық атқарушы және басқа да орталық мемлекеттік органдарының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу ережелеріне", Қазақстан

Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 24 қаңтардағы өзгерістер мен толықтырулар енгізілген N 122

P000122\_

қаулысына сәйкес, бұйырамын:

1. Қоса беріліп отырған "Азаматтық қорғаныстың қорғану ғимараттарын бейбіт және соғыс уақытында пайдалану жөніндегі нұсқаулық" бекітілсін.
2. Осы бұйрық мемлекеттің тіркеуден өткізілген күнінен бастап күшіне енгізілсін.

Төраға

Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар жөніндегі агенттігі  
Азаматтық қорғаныс пен әскери бөлімдер департаменті

ҚР ТЖ жөніндегі Агенттігінің

2000 жылғы 18 мамыр N 121  
бұйрығымен бекітілген

Азаматтық қорғаныстың қорғану ғимараттарын бейбіт  
және соғыс уақытында пайдалану жөніндегі  
Нұсқаулық

1. Жалпы нұсқаулар

1. Қорғану ғимараттары бейбіт уақытта экономика объектілері мен халыққа қызмет ету мүдделеріне пайдалануға тиіс және оларды паналаушыларды уақытында қабылдайтындай жұмыс жағдайына келтіре алатын күйде ұстау қажет .

Қорғану ғимараттарын бейбіт уақытта пайдалану кезінде бөлмелердің жарамдылығын белгіленген уақытта қорғану ғимараттары тәртібіне ауыстыруды және соғыс уақытында адамдардың қорғану ғимараттарында болуына қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін барлық талаптар орындалуға тиіс.

2. Қорғану ғимараттарын бейбіт уақытта пайдалану кезінде мыналардың сақталуы, қамтамасыз етілуі тиіс:

1) тұтас алғанда ғимараттарды, сондай-ақ оның жекелеген элементтерін: кіретін және шығатын авариялық есіктері, қорғану-герметикалық және герметикалық есіктері мен терезе қақпақтары, жарылысқа қарсы қондырғылар;

2) бүкіл қорғану ғимараттарының герметизациясы мен гидрооқшады;

3) инженерлік-техникалық жабдықтар және оны кез келген уақытта соғыс кезіндегі режимде пайдалануға көшіру мүмкіндігі.

Қорғану ғимараттарында бөлмелерді қайта жобалауға, сақтандырушы конструкцияларды тесуге немесе ойық жасауға және жобада көрсетілмеген жабдықтарды бөлшектеуге тиым салынады.

3. Қорғану ғимараттарын бейбіт уақытта пайдаланушы кәсіпорындар, ұйымдар мен мекемелер объектіні пайдалануға қабылдап алғаннан кейін жауапты адамдарды тағайындайды, бөлмелерді дұрыс жағдайда ұстауға жүйелі бақылау, қорғану қондырғыларының және қорғану құрылыстарының инженерлік-техникалық жабдықтарының сақталуын жүзеге асыру солардың м і н д е т і н е ж а т а д ы .

4. Пайдаланылатын ғимараттарда төмендегідей құжаттар болуға тиіс:

1) қорғану ғимаратын ұстау ережесі мен жабдықтары және мүліктердің

тізімдемесі;

2) үзіп тастайтын қондырғылары көрсетілген сыртқы және ішкі инженерлік тораптардың жоспарлары;

3) пананың (радиацияға қарсы бассауғалаудың) паспорты, қорғану ғимаратының жай-күйін тексеру журналы;

4) отыруға және жатуға арналған жабдықтар мен эвакуациялау жолдары көрсетілген қорғану ғимаратының жоспары;

5) сорғыш-желдеткіш және басқа да инженерлік жабдықтарды пайдалану жөніндегі нұсқаулық, аспаптарды қолдану ережелері;

6) сорғыш-желдеткіш жабдықтарды пайдалану журналы;

7) қызмет көрсету жөніндегі нұсқаулық және дизельді электр стансасының (ДЭС) жұмысын есепке алу журналы;

8) сүзгіш-сорғыштарды, ФГ-70 сүзгіштерін, регенерация қондырғылары мен ауаны жұту қондырғыларын байқау және бақылау тексерулері нәтижелерінің журналы;

9) сорғыш-желдеткіш агрегатының формулярі;

10) қорғану ғимараттарын желдету тәртібі туралы нұсқау;

11) өрт қауіпсіздігі туралы нұсқаулық;

12) азаматтық қорғаныстың хабарлау сигналдарының тізімі;

13) телефондар тізімі.

5. Қорғану ғимараттарының жағдайы жыл сайынғы және арнаулы (кезектен тыс) байқаулар кезінде тексеріледі.

Жыл сайынғы және арнаулы байқаулар қорғану ғимараттарын бейбіт уақытта пайдаланушы кәсіпорындар, ұйымдар мен мекемелер басшылары белгілеген тәртіпте жүргізіледі.

Арнаулы байқаулар өрттерден, жер сілкінулерінен, дауылдардан, нөсерлі жаңбырлардан кейін жүргізіледі.

Қорғану ғимараттарына байқау кезінде мыналарды тексеру керек:

1) ғимараттардың жалпы жағдай және кіретін жерлердің, авариялық шығатын есіктердің, ауа тартатын және шығаратын каналдар жағдайын;

2) жеке тұрған үйінділер мен жанама салынған ғимараттар төбесінің жабындысы жағдайын, шатырлар мен кен орындарының бүйір тұстары сыртының, тіреуіштер мен қорғау-герметикалық тұтқыш құрылғылар жағдайын;

3) есіктердің (қақпалардың, терезе қақпаларының) және бітеу

механизмдерінің ақаусыздығын;

4) қорғану қондырғыларының, желдеткіш, сумен жабдықтау, кәріз, электрмен жабдықтау, байланыс, автоматика және басқа да инженерлік жабдықтар жүйелерінің ақаусыздығын;

5) аумақтарды экономика мен халыққа қызмет ету мүдделеріне пайдаланылуын;

6) өрт сөндіретін құралдардың қолда барын және жағдайын;

7) топырақ суы мен жер бетіндегі сулардың өтуі мен іркілуінің болмауын;

8) бөлмелердегі температура мен ауаның салыстырмалы ылғалдылығы.

Жүйелі байқаулардың нәтижелері ғимараттардың жағдайын тексеретін журналға жазылады.

6. Қорғану ғимараттарын кешенді тексеруді үш жылда бір рет жүргізу қажет, бұл ретте мыналар тексеріледі:

1) белгіленген талаптарға сәйкес пананың герметикалығы;

2) инженерлік-техникалық жабдықтар мен қорғану қондырғыларының барлық жүйелерінің жұмыс істеу қабілетті;

3) жоспарға сәйкес қорғану ғимараттарын дайындыққа келтіру мүмкіндігі;

4) таза желдету мен сүзгіш-желдеткіш тәртібі бойынша жұмысты тексере отырып қорғаныс ғимараты режимінде 6 сағат бойы пайдалану.

7. Қорғаныс ғимараттарына кіретін жерлері бос болу керек.

Облыстың (қаланың) төтенше жағдайлар жөніндегі басқармасының (бөлімінің) рұқсатынсыз кіре берісте, авариялық шығатын жерлерде берістерге және сыртқы ауа шығару және ауа тарту қондырғылары учаскелері айналасында құрылыстар жүргізуге тиым салынады.

Қорғану-герметикалық және герметикалық есіктер бейбіт уақытта ғимаратты пайдалану кезінде тұғырларда ашық тұруға тиіс және жиналмалы жеңіл перделермен жабылуы керек.

Есіктің тесіктерін жабу үшін кәдімгі есіктер қойылады.

8. Қорғану ғимараттарының бөлмелері құрғақ болуға тиіс. Бұл бөлмелердегі температура қысқы және жазғы уақыттарда ғимараттарды бейбіт уақытта пайдалану жөніндегі талаптарға сәйкес болуы керек. Қорғану ғимараттарының бөлмелерін ұстау мен оларды жөндеу ғимараттар мен құрылыстарды алдынала жоспарлы жөндеуді өткізу туралы қолданыстағы ережелерге сәйкес, олардың бейбіт уақыттағы орнына қарай жүргізіледі.

Қорғану ғимараттары өртке қарсы тұрарлық тұрғыда жабдықталуға тиіс және оларға белгіленген техникалық жабдықтарға орай қолданыстағы нормативтер мен жобаларға сәйкес өрт сөндіретін жабдықтары болуға тиіс.

9. Қорғану ғимараттарын соғыс уақытында пайдалануды Азаматтық қорғаныс пен төтенше жағдайлардың қалалық, аудандық және объектілік инженерлік қызметтері ұйымдастырады.

10. Қорғану ғимараттарын оларға паналаушылар келген кезеңде жабдықтау және инженерлік-техникалық жабдықтарын пайдалану үшін қорғану құрылыстарының сиымдылығына қарай қорғану ғимараттарын жабдықтау жөнінде топтар мен буындар құрылады (1-қосымша).

11. Қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топтардың (буындардың) жеке құрамын оқыту оқу жылына арналған ұйымдық нұсқауларға сәйкес жүргізіледі.

12. Қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топтар (буындар) арнайы әзірленген жеке барлау, байланыс жабдықтарымен, медициналық мүліктермен және құралдармен қамтамасыз етіледі, бұл жарақтандыру нормасына сәйкес (2-қосымша) жүргізіледі.

2. Қорғану ғимараттарын паналаушыларды қабылдауға дайындыққа келтіру жөніндегі шаралары

13. Бейбіт уақытта пайдаланылатын бөлмелерді қорғану режиміне келтіруді объектінің Азаматтық ғимаратты бастығының өкімі бойынша белгіленген уақытта осы ғимаратты жабдықтау жөніндегі топ (буын) жүзеге асырады.

14. Бөлмелерді мүліктерден, материалдардан және жабдықтардан босату, жетіспейтін сәкілерді дайындау және бөлмелерді қорғану ғимараттарына орай жабдықтау жөніндегі кезек күттірмейтін басқа да жұмыстарды жүргізу үшін қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топ (буын) командирінің қарамағына кәсіпорындардың, мекемелердің басшылары керек болған жағдайда арнаулы команда бөледі.

Бөлмелерді қорғану ғимараттары режиміне көшіру жөніндегі жұмыс басталар алдында топ (буын) командирі топ (буын) құрамына және осы жұмысқа қатысушы адамдарға нұсқау береді.

15. Қорғану ғимараттарының бөлмелеріне бейбіт уақытта тізбеге (3-қосымша) сәйкес сәкілер, жиһаз, аспаптар және басқа жабдықтар мен мүліктер қойылады, сондай-ақ жөндеу материалдары әкелінеді, бұл ретте қорғану ғимаратының сиымдылығын барынша сақтау керек.

16. Қорғану ғимараттарында бейбіт уақытқа арналған техникалық ойықтар, ауа ұстайтын және ауа тарту тесіктері мен қорғану ғимараттарын желдету үшін қолданылмайтын ауа шығарушылар, желдеткіштер жабылады және герметизацияланады; бөлмелердің жылыту жүйелері тоқтатылады.

Паналарда дизельді электр стансаларын (ДЭС) тоқтату және сынау үшін іске қосу жүргізіледі, авариялық жарық түсіру құралдарының, сүзгіш-желдеткіш

жабдықтарының, сумен жабдықтаудың, кәріздің, электрмен жабдықтаудың және тоқтататын қондырғылардың (ажыратқыштар, суағарлар, ысырмалар және т.б.), сондай-ақ қорғау-герметикалық және герметикалық есіктердің, қақпақтар мен жарылысқа қарсы қондырғылардың ақаулары тексеріледі. Тексеру кезінде анықталған ақаулар жойылады. Бөлмелерді бейбіт уақытта пайдалану үшін қосымша орнатылған есіктер (егер олар қорғану-герметикалық және герметикалық есіктерді жабуға кедергі болса немесе есік ойықтарының өткізу қабілетін азайтса) алынып тасталады.

Паналардың авариялық шығатын есіктері даярлыққа келтіріледі, тоннельдер мен қуыс-қуыстардан барлық өзге заттар шығарылып тасталады.

17. Радиациядан сақтану үшін бассауғалауға арналған бөлмелерді дайындау кезінде қорғану қасиеттеріне жобада көрсетілгенге қол жеткізілген жағдайда: ойықтарды (терезенің, есіктің және т.б.) таспен, басқа материалдармен бітеу, қосымша экрандар орнату, есік жақтауларымен қабысқан жерлерінде есіктерді т ы ғ ы з д а у ж ү р г і з і л е д і .

18. Қорғану ғимараттарында қолда бар (немесе қосымша орнатылатын) сиымдылықтар (резервуарлар) сумен толтырылады. Дизельді электр стансалары бар паналарда қажет болған жағдайда жанар-жағар май материалдарының запас б а к т а р ы т о л т ы р ы л а д ы .

19. Азық-түлік қоймасы жоқ паналарда сақталынатын азық-түліктің орналастырылуы мен сақталуын, орауды, жинақтауды және азықтық жиынтықты паналаушыларға беруді қамтамасыз ететін орындар жабдықталады.

20. Өнеркәсіп орындарының қорғану ғимараттарын паналаушы ұжымның есептік санымен алғанда шағын дәріханалармен жарақтандыру (4-қосымша) көзделінеді. Қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі буында (топта) фельдшер болса - қосымша фельдшерлік, дәрігер болса - дәрігерлік жиынтық ж и н а қ т а л а д ы .

Ұжымдық шағын дәріханалар мен жиынтықтар ағымдағы жабдықтау мүліктері мен дәріханалық тораптағы жетіспейтін заттарды сатып алу есебінен қорғану ғимараттарын дайындыққа келтіру кезегінде объектілерді жабдықтайтын медициналық мекемелер (медициналық пункттер, медсанбөлімдер, амбулаториялар немесе емханалар) жинақтайды.

Ұжымдық шағын аптекалар мен фельдшерлік және дәрігерлік жиынтықтар тізімдемелері үлгі түрінде болады, қандай бір препарат болмаған кезде, сол алуандас әрекет ететін препаратпен ауыстыруға рұқсат етіледі.

21. Қорғану ғимараттарының бөлмелері өртке қарсы сақтану тұрғысында одан әрі жабдықталады. Өртке қарсы құралдарды орнату орындарына белгі қойылады және жарық беріледі.

22. Ғимараттардағы көрнекі жерлерге Азаматтық қорғаныстың хабарлау

сигналдары, жеке қорғану құралдарын пайдалану ережелері, кіретін және шығатын жерлерді, дизельді және сүзгіш-желдеткіш бөлмелерін, санитарлық тораптарды, су тарату пункттерін, санитарлық күзеттер мен медициналық пункттерді көрсететін белгілер ілінеді.

23. Қорғану ғимараттарын дайындау жөніндегі жұмыстар аяқталғаннан кейін, оларда бөлмелерді жиыстыру мен желдету жүргізіледі.

24. Қорғану ғимараттарында құрылыстарды пайдалануға беру жөніндегі құжаттардың барына тексеру жүргізіледі (5, 6, 7, 8, 9 қосымшалар).

Сонымен бірге байланыс пен хабарлау құралдарын қосудың дұрыстығы тексеріледі, объектінің Азаматтық қорғаныс штабымен, төтенше жағдайлар жөніндегі аудандық, қалалық басқармалармен байланысы орнатылады.

25. Қорғану ғимараттарына паналаушыларды ұйымдасқан түрде және уақытында толық жайластыру мақсатында олардың ұйымдарға, пәтер иелендірулердің кооперативі, бекітілуі нақтыланады.

### 3. Қорғану ғимараттарын толтыру

26. Қорғану ғимараттарын толтыру азаматтық қорғаныстың "Әуе дабылы", "Радиация қаупі бар" және "Химиялық дабыл" сигналдары бойынша жүргізіледі. "Химиялық дабыл" сигналы бойынша радиацияға қарсы паналарда бассауғалаушылардың уландырушы заттардан қорғайтын жеке құралдары болуы к е р е к .

27. Радиацияға қарсы паналардың қорғану-герметикалық және герметикалық есіктерді жабу, объектінің Азаматтық қорғаныс бастығының командасы бойынша немесе оның командасын күтпей-ақ, ғимаратты белгіленген сиымдылыққа дейін толтырғаннан кейін ғимаратты жабдықтау жөніндегі топ (буын) командирінің шешімі бойынша жүргізіледі. Паналарда тамбур-шлюздер болса, ғимаратты толтыру шлюздеу тәсілі арқылы және оларды жапқаннан кейін ж а л ғ а с т ы р ы л у ы м ү м к і н .

Егер радиацияға қарсы паналарды толтыру кезінде бассауғалаушылардың бір бөлігі радиактиві ылғал түсуі басталғанға дейін ғимаратқа еніп үлгермесе, онда панаға кірер алдында киімдері мен аяқкиімдеріне ішінара дезактивациялау жүргізеді, ал кіре берісте үстіндегі киімдерін шешіп тастайды және оларды кірлеген киімдерді сақтайтын бөлмеде қалдырады.

28. Бассауғалаушылар қорғану ғимаратына жеке қорғану құралдарымен келеді. Әскерилендірілмеген ғимараттардың жеке құрамының да, сондай-ақ табель бойынша қажетті радиациялық және химиялық барлау, байланыс, медициналық құралдары және басқа оңтайлы мүлкі болуы керек.

Тұрған жері бойынша қорғану ғимараттарында паналайтын халық өзімен бірге қажетті азық-түлік қорын ала жүруі керек.

#### 4. Қорғану ғимараттарында паналайтындарды орналастыру және өздерін ұстау тәртібі

29. Қорғану ғимараттарында паналаушылар өндірістік немесе аймақтық (цех, учаске, бригада, үй) белгілері бойынша топ-тобымен сәкілерге орналастырылады. Топтардың орналасқан орындары таблицалармен (көрсеткіштермен) белгіленеді.

Әр топқа жетекші тағайындалады.

Балаларымен паналаушылар жеке бөліктерге немесе оларға арнайы бөлінген жерлерге орналастырылады.

30. Паналаушылар сәкілерге орналастырылады. Қорғану ғимаратын екі немесе үш ярусты сәкілермен жабдықтаған кезде жату орындарын кезек бойынша пайдаланады.

Қорғану ғимаратына адамдар артығымен орналастырылғанда паналаушылар, сондай-ақ кіре берістер мен тамбур-шлюзге орналастырылуы мүмкін.

31. Қорғану ғимараттарында ауа ортасының параметрлеріне бақылау жүзеге асырылуға тиіс: температурасы, ылғалдылығы, ауада қос тотықты көміртегінің ( $\text{CO}_2$ ), көміртегі тотықтарының ( $\text{CO}_2$ ) және көмір қышқылының ( $\text{O}_2$ ) болуы, сонымен бірге паналарда ауаның жиналуы бақылауға алынады.

Сырттағы ауа ортасы параметрлерін өлшеу орындары қорғану ғимараты бөлмелерінің жоспарлы шешімдерінің ерекшеліктерін ескере отырып тандап алынады. Аумағы 300 м бөлмеде өлшеулерді бес нүкте бойынша: ортадағы және ортадан барынша қашық орналасқан төрт нүктелерде жүргізу қажет. Метрополитендер тоннельдері мен кен орындарының қорғану ғимаратына бейімделген штректерінде өлшеулер әрбір 100 м сайын жүргізілуге тиіс.

Температура өлшеуді еденнен 0,8 - 1,0 м аралықта және қоршаған конструкциядан алғанда кем дегенде 1,5 - 2,0 м аралықта жүргізген жөн.

Өлшеулерді 3-қосымшада көрсетілген аспаптардың көмегімен жүргізу қажет.

Қажетті аспаптар болмаған жағдайда ауа ортасы параметрлерінің көлеміне қарай мекендеушілерді анықтау және болжамдау 1-4 кестелеріне сәйкес (10-қосымша) жүргізіледі. Кестедегі мәліметтер қорғану ғимараттарының биіктігі 2,2 м бөлмелері үйлесімді болмақ. Биіктігі одан да үлкен ғимараттар бөлмелерінде онда қалу мерзімінің ұзақтығы арта түседі.

32. Паналаушыларды медициналық жабдықтау санитарлық күзеттер мен медпункттердің күштерімен жүргізіледі. Оларға қорғану құрылыстарын жабдықтайтын топтың (буынның) медперсоналы қызмет көрсетеді.

Қорғану ғимараттарында мекендеу факторларының әралуан деңгейі кезінде паналаушылардың денсаулығы жағдайына баға беру үшін төмендегілерді басшылыққа алу қажет:

1) ауа температурасының 0 - ден 30 С дейін болуы, көміртегі қос тотығының

3% дейін, оттегінің 17% дейін, көміртегі тотықтарының 30 мг/м<sup>3</sup> дейін шоғырлануы орынды болып саналады және қосымша шаралар жүргізуді талап етпейді;

2) ауа температурасының 31-ден 33 С дейін болуы, көміртегі қос тотығының 40% дейін, оттегінің 16% дейін, көміртегі тотықтарының 50-70 мг/м<sup>3</sup> дейін шоғырлануы паналаушыларға физикалық салмақ түсіруді шектеу мен олардың жағдайына медбақылауды күшейтуді талап етеді.

Қорғану ғимараттарында адамның одан әрі болуына қауіпті ауа ортасының негізгі факторларының параметрлері:

- 1) ауа температурасы - 34 С және жоғары;
- 2) көміртегі қос тотығының шоғырлануы - 5% және одан жоғары;
- 3) ауадағы оттегі құрамы - 14% және одан төмен;
- 4) көміртегі тотығының құрамы - 100 мг/м<sup>3</sup> және жоғары.

Бір немесе бірнеше факторлар осындай деңгейге жеткен кезде қорғану ғимараттарында ауа ортасын жақсарту жөніндегі мүмкін болатын барлық шараларды қолдану немесе адамдарды қорғану құрылыстарынан шығару мәселесін шешу талап етіледі.

33. Қорғану ғимараттарында топ жетекшілерінің өкімі бойынша паналаушылардың күшімен бөлмелерде күніне екі рет жинастыру жүргізіледі.

Жабдықтарды қамтамасыз ету мен бөлмелерді жинау қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топтың (буынның) жеке құрамымен жүргізіледі.

Санитарлық тораптарды кальций (ДТС-ГК) гипохлориті тұзының үштен екі негізгі ерітіндісімен өңдеуге айырықша көңіл бөлінеді. Сантораптарда болып шыққаннан кейін қолды хлораминнің 0,3% ерітіндісімен дезинфекциялау қажет. Санторабынан шыққаннан кейін аяқкиімді хлораминнің 0,5% ерітіндісі сіңірілген кенеп төсенішке сүрту арқылы дезинфекциялайды. Қоқыстар мен қалдықтар толтырылған қаптарға төмендегі химиялық консерванттардың бірін-бір килограмм қоқысқа алғандағы мөлшерде қосу керек: 6 г - параформан, 55 г - күкірт қышқылды мыс, 28 г - бромды мыс, 13 г - паронитрофенол.

34. Паналаушыларға қорғаныс ғимаратынан тыс жағдай мен түсіп жатқан сигналдар және командалар туралы хабарлауды қорғаныс құрылыстарын қамтамасыз ету жөніндегі топтың (буынның) командирі немесе радио жүйесі бойынша тікелей қаланың (ауданның) төтенше жағдайлар жөніндегі басқармасы жүзеге асырады.

Қорғану ғимараттарындағы байланыс құралдарын паналаушылардың пайдалануына рұқсат берілмейді.

35. Қорғану ғимараттарындағы паналаушылар мыналарды орындауға міндетті:

- 1) тездетіп, әбігерленбей бөлмелерден бөлінген орындарға орналасу;

2) ішкі тәртіп ережесін, қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топтың (буынның) жеке құрамының өкімдерін орындау;

3) сабырлылық сақтау, дүрбелең оқиғаларына және қоғамдық тәртіпті бұзуға жол бермеу, электр жарығын өшірген жағдайда өз орындарында қалу;

4) қарт адамдарға, әйелдерге, балаларға, мүгедектер мен ауруларға көмек көрсету ;

5) бөлмелерді тазалықта және тәртіпте ұстау;

6) жеке қорғану ғимараттарын дайындықта ұстау;

7) топ (буын) командирінің бұйрығы бойынша қолмен реттелетін электр желдеткіштің көмегімен ауа беру жөніндегі жұмысты орындау;

8) авариялардың зардаптарын жою және инженерлік-техникалық жабдықтардың ақауларын жөндеу кезінде қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топқа (буынға) көмек көрсету;

9) техникалық қауіпсіздік ережесін сақтау (сүзгіш-желдеткіш бөлмесі мен дизельді электр стансаларын бөлмесіне кірмеу, электрайырғыш пен электр жабдықтарына, ауа және оттегі толтырылған баллондарға, регенаторлы патрондарға, гермоқақпаларға, шамадан тыс қысымды қақпаларға, шиберлерге (сұқпа жапқыш), су құбыры мен кәріздерге, ілмекті арматураға, есік ысырмаларына және басқа жабдықтарға қол тигізбеу).

36. Қорғану ғимараттарында паналаушыларға төмендегілерді жасауға тиым салынады :

1) темекі шегуге және спиртті ішімдік ішуге;

2) үй хайуанаттарын (иттерді, мысықтарды және т.б.) әкелуге;

3) оңай тұтанатын, жарылғыш және өзіндік күшті немесе өткір иісті заттарды, сондай-ақ қолапайсыз заттарды әкелуге;

4) ғимаратта шулауға, дауыстап сөйлеуге, орынсыз ерсілі-қарсылы жүруге, есіктерді ашуға және ғимараттан шығуға;

5) радиоқабылдағыштарды, магнитофондарды және басқа да радиоқұралдарын қосуға ;

6) жалтылдаған жарық көздерін қолдануға (жермай лампаларын, шырағдандарды, карбидті фонарьларды және т.б.). Аталған жарық көздері қорғаныс ғимараттарында жабдықтаушы топ (буын) командирінің рұқсатымен өте қажет болған жағдайда ғана - авариялық жұмыстар жүргізу, зардап шеккендерге көмек көрсету т.с.с.) кезінде қолданылады.

## 5. Қорғану ғимараттарының инженерлік-техникалық жабдықтарын пайдалану

37. Қорғану ғимараттарының инженерлік-техникалық жабдықтарын пайдалану әрбір нақтылы құрылыстар үшін жасалған және объектінің азаматтық

қорғаныс бастығы бекіткен техникалық сипаттамалардың, пайдалану жөніндегі нұсқаулар мен пайдалану схемаларының талаптарына сәйкес жүргізіледі.

Техникалық сипаттамалар мен пайдалану жөніндегі нұсқаулар тиісті агрегаттарға (қондырғыларға) қосымша беріледі.

38. Паналарды ауамен жабдықтау таза желдету (I-режим) және өткізгіш-желдету режимі бойынша (II-режим) көмегімен сүзгіш-желдету жүйесінің жүзеге асырылады. Азаматтық қорғаныстың қорғану ғимараттарын жобалау жөніндегі нормаларымен белгіленген жекелеген жағдайларда қосымша регенерациялау және панаға залалданған сыртқы ауаның өтуіне кедергі жасайтын қалқандар қою көзделінеді.

Радиацияға қарсы бассауғаларды ауамен жабдықтау механикалық қозғағышы бар табиғи желдеткіш есебінен жүзеге асырылады.

39. Зақымдандыру құралдары ықпал еткенге дейін және радиоактивті тозаңның түсуі кезеңінде паналар I-режим бойынша ауамен жабдықталады. Осыда мыналар жасалынады:

- 1) таза желдету жүйесінің желдеткіш агрегаттары іске қосылады;
- 2) таза желдету жүйелеріндегі ауа тартқыштарға қойылған герметикалық қақпақтар мен басқа да герметизациялайтын қондырғылар ашылады;
- 3) ауаны көміртегі тотықтарынан тазартатын сүзгіш-сорғыштар мен сүзгіштерге дейін және одан кейін орнатылған герметикалық қақпақтар, сондай-ақ таза желдеткіштің ауа тартқышы мен сүзгіш-желдеткіш аралығындағы жалғастырушы гермоқақпақ жабылады;

4) ауаны регенерациялау қондырғылары (желдеткіштер үш режимде істейтін паналарда) тоқтатылады.

40. Қарсы жақ (дұшпан) осы заманғы зақымдандыру құралдарын қолданғаннан кейін қорғану ғимараттарының желдеткіш жүйелері тоқтатылады, сыртқы ортамен байланыста тұрған барлық ауа тартқыштар мен тесіктер қайта жабылады. Бұл ретте паналарда қалқандар жасауға арналған III-режимнің арнаулы жүйелері қосылмайды.

Содан соң паналар сыртындағы жағдай анықталады және олар қалыптасқан жағдайда қажет болатын желдету режиміне көшіріледі.

41. Химиялық және биологиялық қарудың ықпалы болған кезде паналар II-режимге көшіріледі, бұл ретте:

- 1) таза желдеткіш жүйелерінің ауа өткізгіштері мен жалғастырушы ауа өткізгіштердің қақпақтары жабылады;
- 2) сорғыш желдеткіштерді (егер олардың жұмысы II-режимде ескерілмесе немесе ғимарат герметикалық мәнін жоғалтса) үзіп тастайды;
- 3) II-режимнің қиыстырылған желдеткіштерін қосады;
- 4) сүзгіш-сорғыштарға дейін және кейін қойылған герметикалық қақпақтарды

а ш а д ы .

42. Бір адамның қолмен реттейтін электр желдеткішімен жұмыс істеу уақыты қорғаныс ғимараттарындағы қоршаған ауа ортасының жағдайына байланысты. Ауада көміртегінің 4% және одан төмен қос тотығы, оттегінің 16% және одан жоғарысы болғанда, температура 30 С жеткенде қолмен реттейтін электр желдеткішінде бір адамның мүмкіндігінше жұмыс істеу уақыты 25 минуттен аспауға тиіс. Ауадағы температура 30 С-дан асқанда уақыт 10 минутпен шектеледі. Желдеткіште бір мезгілде істейтін адамдар санын көбейткен кезде рұқсат етілетін жұмыс уақыты пропорционалды артуы мүмкін.

43. Жаппай өрттер пайда болғанда немесе паналар ауданында күшті әсер ететін улы заттардың (КӘЕУЗ) қауіпті шоғырлануы байқалған кезде паналар ІІІ-режимге ауыстырылады.

Өрттер аймақтарында паналардағы қалқандар ФГ-30 сүзгіші арқылы берілетін сыртқы ауа есебінен, ал КӘЕУЗ мен газданған аймақтарда баллондардағы сығылған ауа есебінен сақталынады.

Бұл ретте паналарда қиыстырылған жүйелердегі барлық герметикалық қақпақтар (ФГ-70 сүзгіші арқылы ауа беруді қамтамасыз ететін қақпақтардан басқасы) қайта жабылады және көмірқышқылды газды (СО<sub>2</sub>) жұтуға және оттегіні (О<sub>2</sub>) бөлуге арналған ауаны регенерациялау қондырғылары қосылады. І-режим желдеткіштері бөлмелердегі ауаның айналымын қамтамасыз етеді.

44. РП-100 регенеративті патрондар қойылған үш режимді желдеткіші бар паналарда және оттегі тапшылығының орнын толтыру үшін баллондардың оттегісі пайдаланылады, оны мөлшерлеу күшті ДКП-1-65 редуктордың көмегімен жүзеге асырылады, сиымдылығы 150 адамға дейінгі ғимаратта оның диаметрі 1,1 мм-ге тең (дюза 1), ал одан көп сиымдылықта - 2,2 мм-ге/тең (дюза 2)  
етіліп қабылданады.

## 6. РУ-150/6 регенеративті қондырғыларын пайдалану ерекшеліктері

45. РУ-150/6 қондырғылары қойылған бөлмеге бөгде адамдардың кіруіне рұқсат етілмейді. Бөлмені қондырғыларды пайдалануға жауапты адамдар жауып қоюға және мөр соғуға тиіс.

46. РУ-150/6 қондырғылар қойылған бөлмеде өрт шықпауы және жарылыстың алдыналу үшін мыналарға жол берілмейді:

- 1) бөлмені су басуға;
- 2) бөлмеде сілтілер, қышқылдар, майлар мен оңай тұтанатын заттар сақтауға;
- 3) қондырғылардың патрондары мен ауа өткізгіштеріне органикалық заттар мен ылғалдың түсуіне.

47. Қондырғылар қойылған бөлме өрт сөндіруші заттармен: құм салынған

жәшікпен, асбесті материалдан жасалған жапқыштармен, ОУ-5 өрт сөндіргіштермен қамтамасыз етіледі.

48. РУ-150/6 қондырғыларында жұмыс істеуді таза және брезентті құрғақ қолғап киіп жүргізу керек.

49. РП-2 регенеративті патрондарды ауыстыру кезінде және регламентті жұмыстарды жүргізгенде қондырғыларда қондырғымен бірге жиынтығында берілетін саймандар пайдаланылады. Саймандар алдынала майланудан тазартылып, кептірілуге тиіс.

50. Пайдаланылып демонтаждалған РП-2 патрондарға бұқтырма қоюға олар суытылғаннан кейін ғана рұқсат беріледі.

Пайдаланылған РП-2 патрондары РУ-150/6 қондырғысының техникалық сипаттамасында айтылған нұсқаулар талаптарына сәйкес жойылады.

51. РУ-150/6 қондырғысында қызмет істейтін персонал тиісті оқудан өтеді және белгіленген тәртіпте пайдалануға жіберіледі.

#### 7. Инженерлік-техникалық ақылар мен бұзылуларды жою тәртібі

52. Қорғану ғимараттарына сыртқы қалалық тораптан электр энергиясын беруді тоқтатқан кезде:

- 1) ғимаратта авариялық жарық берулер қосылады;
- 2) электр энергиясын беруді тоқтату себебі анықталады және ақаулар жөнделеді;
- 3) анықталған ақауларды жою мүмкін болмаған жағдайда қолда бар дизельді электр стансалары іске қосылады.

53. Қорғану ғимараттарына сыртқы ауаны жіберуді тоқтатқан кезде:

1) ғимараттан электр қуатын беруді тоқтатқан жағдайда, қолмен басқарылатын желдеткіштердің электр қозғалтқыштары немесе олардың магнитті таратқыштары істен шыққанда ғимаратқа ауа беру қолдан желдеткіштердің көмегімен қамтамасыз етіледі;

2) қарсы жақ жаппай зақымдандыру құралдарын қолданған кезде және осы ретте желдеткіш жүйелері істен шыққан кезде радиациялық және химиялық барлау ұйымдастырылады. Егер сырттағы ауа құрамында уландырғыш заттар анықталмаса (бактериялық заттардың бары туралы мәлімет болмаса) ғимаратта ауаны алмастыру уақытша табиғи желдеткіш есебінен жүзеге асырылады, ол үшін авариялық (люк) шығу есігі және кіретін есіктер ашылады.

Табиғи желдету кезінде ауа беру шахтаның еденіне пананың авариялық шығу

жолын немесе РҚП-ның сорып шығаратын каналына жанғыш дизель отыны (индустриялық май) бар сиымдылықтарды (консерві қалбырларын) орнатқанда  
1 , 5 - 2 е с е а р т а д ы .

Ауада уландырғыш заттардың бары анықталғанда бассауғалаушылар  
г а з т ұ т қ ы ш т а р к и ю і к е р е к .

54. Қорғану ғимаратына қорғалмаған көздерден су беруді тоқтатқан кезде:

- 1) қол жуғыштар мен жуып тазалайтын бактарға су беру тоқтатылады;
- 2) ас суының авариялық қорының шығындалуына қатаң бақылау қойылады.

55. Су құбырлары мен кәріздік коммуникациялар бұзылған кезде:

1) су құбырларының бұзылған жерінен су ағуын тоқтату үшін су ағарлар, ысырмалар және басқа қысым қондырғылары жабылады және бүлінген жерлерін жөндеу шаралары қолданылады;

2) кәрізде (фекальді) су пайда болғанда тораптың ішкі кәрізіндегі тоқтатушы ысырма жабылады .

56. Қорғану ғимаратына кіретін жерлерде үйінділер пайда болғанда:

- 1) авариялық шығатын жер пайдаланылады;
- 2) Қорғану-герметикалық есіктерді топсалардан алу және тамбурлар алдын үйінділерден босату шаралары қолданылады;

3) авариялық шығатын жерлер бұзылған кезде паналаушылардың қорғану ғимаратынан шығуының басқа жолдары қарастырылады (желдеткіш қуыстары пайдаланылады, қоршаушы конструкцияларға ойықтар жасалады және т.б.)

57. Қорғану ғимаратының қоршаушы конструкцияларының герметикалығын қалпына келтіру үшін:

1) пананың герметикалық бұзылған жері анықталады (тесіктер мен желдеткіш жұмыс істеп тұрған кездегі және есіктер жабық тұрғандағы тығыздық жанып тұрған шырақтың немесе шырпы жалынының ауытқуы бойынша анықталады);

2) жекелеген жарықшалар желімделетін жабыны бар хлорвинилді пленкамен жапсырылады немесе езілген балшықпен сылап бітеледі (ұсақ жарықшақтар пайда болғанда тұтас желімдеу немесе сылау жүргізіледі);

3) елеулі жарықшақтар болған жағдайда олар жіктеп тігістеледі және цемент лайы сылағымен шыланған талшықпен бітеледі;

4) бұзылулардың одан әрі жүруінің алдыналу және басты арқауларды қалпына келтіру үшін жекелеген элементтер арнаулы көлденең тіреуіштердің көмегімен және т.с.с. күшейтіледі.

58. Қорғану ғимараты есіктерінің, люктердің және кіре берістерінің герметикалығын қалпына келтіру үшін:

1) бұзылуға ұшыраған учаскелер түзетіледі және көтергіштердің, сыналардың , ауыр балғаның және басқа да күнделікті құралдардың көмегімен төсеніштердің қиғаштығы жойылады ;

2) есіктердің төсеміндегі жарықтар мен тесіктер бітеледі;

3) герметикаландырылған төсемдердің ақаулары жойылады.

59. Қорғану ғимаратында өрт шыққанда:

1) өрт сөндіретін құралдардың көмегімен өрт сөндіріледі немесе бөлме шеңберінде немесе өрт бөлігінде өртке қарсы және герметикалық есіктер мен люктерді, сондай-ақ желдеткіш каналдарындағы ысырмадарды (тұтқыштарды, жапқыштарды) жабу жолымен оқшауландырылады;

2) өрт ошағына жақын тұрған оттегілі және сығылған ауалы баллондар, ауаны регенерациялау құралдары, регенеративті патрондар мен жанғыш сұйықтар қауіпсіз орынға шығарылады;

3) оттегі, көмір қышқыл газы мен көміртегі тотықтары құрамын анықтау үшін ауаның газдану құрамына үзбей бақылау жүргізіледі;

4) жанып жатқан электротехникалық құралдарды сөндіру үшін олардан кернеу алынып тасталады.

60. Қорғану ғимараттарының су құбырлары мен ауа тартқыштарын жөндеу кезінде:

1) жарықтар, қуыстар, жарылулар, ойықтар, жекелеген учаскелердің бұзылулары табақ резеңкеден жасалған уақытша бандаждар қапсырмасымен, арқан, бау орауымен, бітеуіштер орнатумен, ағаш тығындармен сыналап қағумен жабылады. Су құбырының зақымданған учаскесін жөндеудің мүмкіндігі болмаған жағдайда жақын маңдағы фланец құрауы бойынша ағытылады, ал су құбырының бұзылмаған учаскесінің фланеціне жапқыштар қойылады немесе мүмкін болатын жеріне резеңке шлангтан жасалған созылмалы қоспа қойылады;

2) ауатартқыштың бүлінген жерлері табақ резеңкеден немесе полихлорвинилді пленкадан жасалған ленталы немесе сымды бандаждардың көмегімен жапсырмалармен бекітіледі.

61. Қорғану ғимараттарының электротехникалық құралдарын жөндеу кезінде:

1) кернеуден алынады;

2) қуатты немесе жарық түсіруші кабелдердің қимасы 6 мм<sup>2</sup>-ден аспайтын зақымданған учаскесі кабельді қоспалардың, бесаспап кабельді қысқыштардың немесе болтты құраулардың көмегімен одан әрі оқшаулау лентасымен ұқыпты түрде жаба отырып, қалпына келтіріледі.

3) қимасы 6 мм<sup>2</sup>-дейін болатын кабельдерде бүлінген учаскелер кесіп тасталады, қоспалардың ұштары өңделеді және тазартылады. Қоспалар бүлінген кабельдің ұштарына бұрандалармен немесе сірестірмелермен жалғастырылады, жалғанған жері оқшауланады.

Қоспалардың көмегімен жөнделген кабель әлсін-әлсін бақылауда болады, оның қызуы тексеріледі және жалғанған жеріне су тигізуге жол берілмейді.

8. Паналаушыларды бөлу тәртібі мен панадан  
біртіндеп шығарды қамтамасыз ету

62. Паналаушыларды тамбур-шлюздері бар паналарда шлюздеу қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топ (буын) командирінің өкімі бойынша қорғану-герметикалық және герметикалық есіктерді, қақпаларды жапқаннан кейін жүргізіледі.

63. Шлюздеудің мәні мынада, паналаушыларды паналауға жіберу тамбур-шлюздердің сыртқы және ішкі қорғану - герметикалық есіктері кезектесе ашылғанда және жабылған жағдайда жүргізіледі.

64. Тамбур-шлюздердің есіктерін ашу мен жабуды қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топтың (буынның) бақылаушылар тобы жүргізеді. Сыртқы және ішкі есіктердің бақылаушылары арасында сигнализация қойылады.

65. Шлюздеу кезінде тамбур-шлюздің ішкі есігі жабылады, сыртқы есігі ашылып, тамбур-шлюзді паналаушылармен толтыру жүргізіледі. Осыдан кейін сыртқы есікте тұрған бақылаушы есікті жабады да ішкі есікті ашуға сигнал береді, ішкі есікте тұрған бақылаушы есікті ашып, паналаушыларды тамбур-шлюзден панаға жібереді, есікті жабады да сыртқы есікті ашуға сигнал береді.

66. Қос камералы шлюздің жұмысы паналаушыларды бірінші камерадан панаға жіберген уақытта екінші камера толатындай етіліп ұйымдастырылады.

67. Барлау жүргізу үшін панаға кіру мен шығу желдетілетін тамбурдағы кіретін жер арқылы жүзеге асырылады. Панадан шығушылар газтұтқыш, қорғану киімін киюге және жеке дозиметрі болуға тиіс.

68. Барлаушылардың зақымданған жерде әрекет ету мерзімі өлшеулер, үлгілер алуды, өрт жағдайында баға беруді жүргізу үшін мейлінше аз уақыт алуы керек.

Барлаушылардың уланған жердегі іс-әрекетінің нақтылы уақыты бір рет сәулеалу мөлшерімен анықталады.

69. Барлаушылар зақымданған жерден панаға (радиацияға қарсы бассауғаға) оралған кезде сілку, сүрту жолымен немесе химиялық зақымдануға қарсы жекедара пакеттің көмегімен құрғақтай газдан тазарту арқылы желдетілетін тамбурларда сырт киімді, аяқкиімді және газтұтқышты ішінара дезактивациялау жүргізіледі. Сыртқы қорғану киімдері тамбурда қалады.

9. Паналаушыларды қорғану құрылысынан шығару

70. Қорғану ғимаратынан паналаушыларды шығару мына жағдайларда жүргізілуі мүмкін:

1) "Әуе дабылы тоқтатылды" сигналы бойынша (ғимарат ауданында

радиациялық жағдай анықталғаннан соң);

2) паналаушылардың ғимаратта болуының белгіленген мерзімі өтісімен, сондай-ақ қорғану ғимаратын жабдықтау жөніндегі топ (буын) командирі белгілеген кезектілік тәртібімен ғимаратты тастап кетуге мәжбүр болғанда.

71. Паналаушыларды қорғану ғимараттарынан мынадай жағдайда шығаруға мәжбүр болады:

1) паналаушылардың ғимаратта одан әрі тұруына онда қолайсыз бұзылулар болғанда;

2) ғимаратты су басқанда;

3) ғимаратта өрт шыққанда және онда зиянды газдардың қауіп төндіре шоғырлануы кезінде;

4) осы Нұсқаудың 27 тармағында көрсетілген микроклимат пен ауадағы газ құрамы бастан өткерудің шектеулі параметріне жеткенде.

Желдетілгеннен кейін ғимарат паналау үшін қайтадан пайдаланылуы мүмкін.

72. Қажет болған жағдайда паналаушылар көршілес қорғану ғимараттарына, жер қабаттарға, сақталынып қалған үйлердің астыңғы бөлігіне немесе бірінші қабатына көшірілуіне немесе зақымданушы ошағынан тыс жерлерге эвакуациялануы мүмкін. Бұл жағдайда алдынала радиациялық және химиялық барлаулар жүргізіледі; жердің зақымдану деңгейі, көрші бөлмелердің адамдарды орналастыруға жарамдылығы анықталады, паналаушыларды эвакуациялау маршруттары нақтыланады. Бұл ретте радиациялық, химиялық және бактериологиялық (биологиялық) жағдайға баға беруде тиісті ережелерді басшылыққа алу қажет.

73. Паналаушылардың қорғану құрылысынан шығуға мәжбүр болуы ақза жағдайының кейбір көрсеткіштері қиындаған деңгейге жеткенде туындауы мүмкін. Адамдардың қорғану құрылысында одан әрі болуына мына жағдайлар қауіпті болып табылады:

1) жүрек қағуы санының бір минутта 120-ға қысқаруы және қозғалмай отырғанда соғуының артуы немесе 35-тен кем болуы;

2) дененің бұлшық еті астындағы температура 38 С және одан көп болғанда. Егер осы құбылыстар паналаушылардың көпшілігінен байқалса, онда, сондай-ақ қорғану ғимаратынан шығудың және онда қалудың қаншалықты қауіпті екеніне баға беру қажет. Шешім екі жағдайда да денсаулық үшін қауіптілік тәуекелін ескере отырып қабылданады.

10. Паналаушыларды зақымдану ошағынан эвакуациялау

74. Паналаушыларды зақымдану ошағынан эвакуациялауды объектінің азаматтық қорғаныс штабы немесе қорғаныс ғимаратын жабдықтаушы топтың (буынның) командирі тікелей ұйымдастырады.

75. Зақымдану ошағынан эвакуациялау кезінде паналаушылар колонналарға бөлінеді. Колонналардың бастықтары тағайындалады, оларға эвакуациялау схемалары мен компастар беріледі: эвакуациялау маршруттарында колонналардың басшылары қарауына химиялық және радиациялық барлаулар беріледі және дозиметриялық бақылау жүзеге асырылады. Эвакуация кезінде паналаушылардың зақымдану деңгейіне баға беру үшін әрбір колоннаға жеке дозиметрлер беріледі.

Зақымдану ошағынан эвакуацияланатын аурулар мен зақымданғандар жеке колоннаға жинақталады. Оларды алып жүруге қажетті мөлшерде денсаулығы жақсы адамдар мен медперсонал бөлінеді.

Эвакуацияланушы колонналар құтқару отрядтарымен немесе бірінші медкөмек беретін отрядтармен кездескенге дейін жүреді. Содан эвакуацияланушылар осы құрамалардың көлігімен қауіпсіз аймаққа шығарылады.

76. Зақымдану аймағында сақтану шараларын сақтау қажет:

- 1) нұсқау болмай тұрып, жеке қорғану құралдарын түсірмеу;
- 2) жеке тұрған қабырғаларға, құбырларға және салбырап тұрған арқалықтарға жақындамау;
- 3) газ, күшті әсер етуші улы заттар аққан жерлерді айналып өту;
- 4) жерде жатқан және салбырап тұрған электр сымдарына қол тигізбеу;
- 5) бықсып түтін шығып жатқан аймаққа ДП-1 гопкалитті патрондары жоқ газтұтқышсыз бармау керек.

11. Қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топ (буын) командирінің міндеттері

77. Қорғану ғимараттарының жабдықтау жөніндегі топ (буын) командирі объектінің инженерлік қызметі бастығына бағынады. Ол ғимаратты толтыруды ұйымдастыруға, паналаушылар ғимаратта болғанда оны пайдалануға, паналаушыларды қорғану ғимаратынан ұйымдасқан түрде шығаруға және зақымдану ошағынан қауіпсіз аймаққа эвакуациялауға жауап береді.

78. Қорғану ғимаратын жабдықтау жөніндегі топтың (буынның) командирі: мыналарды білуге міндетті:

- 1) ғимаратты және сонда тұрған бүкіл жабдықты пайдалану ережесін;
- 2) ғимараттың жоспарлануын, шектес жер қабат бөлмесі арқылы авариялық шығудың орналасуын, жақын маңдағы қорғану ғимараттарының орналасқан жерлерін;
- 3) пананы ауамен жабдықтау және жағдайға қарай желдетудің тиісті режимдерін қою тәртібін;
- 4) ғимаратқа жақын өтетін негізгі коммуникациялардың орналасуы мен

мақсатын, құрылысқа су құбырын, кәрізді, жылуды және электрмен жабдықтауды өткізетін жерлерді, осы жүйелерде тоқтатылатын қондырғыларды п а й д а л а н а б і л у д і ;

5) қорғану ғимараттарының жабдықтау жөніндегі топтың (буынның) жеке құрамын өздерінің тікелей міндеттерін мүлтіксіз орындауға алдынала үйретуді;

6) қорғану ғимаратының паналаушыларды белгіленген мерзімде қабылдауға әзірлігін қамтамасыз етуді білуге тиіс.

79. Азаматтық қорғаныстың сигналдарын алғаннан кейін қорғану ғимаратын жабдықтау жөніндегі топтың (буынның) командирі;

"Әуе дабылы", "Радиациялық қауіп" және "Химиялық дабыл" сигналдары бойынша мыналарды орындауға міндетті:

1) схемаға сәйкес топтың (буынның) жеке құрамын қорғану ғимаратының жабдықтаушы орындарына қоюға;

2) паналаушыларды қабылдауды және оларды құрылыстарда орналыстыруды ұйымдастыруға;

3) шлюздері жоқ есіктер арқылы паналарды толтыруды тоқтатуға және қорғану ғимараттарын жабу туралы команда алғаннан кейін немесе шешім қабылдағаннан соң (осы Нұсқаудың 22 тармағын қараңыз) қорғану-герметикалық және герметикалық есіктерін жабуға;

4) панадағы микроклимат параметрлеріне ауаның газдану құрамына қадағалауды және пананың ішкі және сыртқы радиациялық және химиялық жағдайына бақылауды ұйымдастыруға;

5) желдеткіш жүйесін талап ету режимі бойынша қосуға;

6) паналаушыларға ғимараттағы ішкі тәртіп пен өздерін ұстау ережесін түсіндіруге және олардың орындалуына бақылау жасауға;

7) паналаушыларды тамақтандыруды және медқызмет көрсетуді ұйымдастыруға;

8) паналаушыларды ғимараттан тыс жағдай мен түскен сигналдар туралы х а б а р д а р е т у г е ;

9) ғимаратта авариялар немесе зақымданулар пайда болған жағдайда оларды жою шараларын қолдануға.

Сонымен бірге "Химиялық дабыл" сигналы бойынша:

1) радиацияға қарсы бассауғалардағы барлық паналаушылардың газтұтқыштар киюне команда беруге;

2) ДЭС-ті жабдықтаушы ғимараттың герметизациялық сызығынан әрі орналасқан жеке құрамның газтұтқыштармен жұмыс істеуіне команда беруге.

"Әуе дабылы тоқтатылды" сигналы бойынша:

1) ғимарат ауданында жағдайды анықтауға және паналаушылардың тәртібі р е ж и м і н б е л г і л е у г е ;

2) қажет болған жағдайда қорғану ғимаратының ауданындағы радиациялық және химиялық жағдайды ескере отырып, паналаушылардың ғимараттан шығу кезегі мен тәртібін орнатуға;

3) паналаушылар ғимараттан шыққаннан кейін жиыстыруды, желдетуді, қажет болғанда - ғимараттың бөлмелерін дезактивациялау мен дезинфекциялауды ұйымдастыруға;

4) ғимаратты паналаушыларды қайтадан қабылдауға даярлауға (жанар және жағармай, дәрі-дәрмек, су және т.с.с. қорын толықтыруға) міндетті.

Ядролық жарылыстан кейін қорғану ғимаратын жабдықтау жөніндегі топ (буын) командирі мыналарды атқаруға міндетті:

1) ғимараттың қоршаушы арқалықтарының жағдайын тексеруге, арқалықтардың айдан анық майысқан жерін, пананың герметикалық бұзылған жерлерін анықтауға және бұзылуларды жою шараларын қабылдауға;

2) инженерлік-техникалық жабдықтарға, желдеткіш, электрмен жабдықтау, сумен жабдықтау және кәріз жүйелеріне байқау жүргізуге;

3) инженерлік қызмет бастығына құрылыстың жай-күйі туралы баяндауға;

4) пана сыртындағы жағдайға баға беруге және ғимарат желдеткішіне қажетті режим қоюға;

5) объектінің азаматтық қорғаныс бастығының нұсқауы бойынша қажетті радиациялық қорғау режимін енгізуге;

6) ғимараттың арқалықтары адамдардың одан әрі онда қалуына болмайтындай бұзылған кезде, немесе ғимаратты су басқанда паналаушыларды бұзылмай қалған көршілес құрылыстарға, жер қабаттарға немесе басқа бөлмелерге шығаруға, зақымданғандар мен ауруларға медкөмек көрсетуді ұйымдастыруға;

7) көршілес қорғану ғимараттары бұзылған кезде объектінің азаматтық қорғаныс бастығының командасы бойынша онда паналаушы адамдарды қызмет көрсетуші ғимаратқа қабылдауға міндетті.

Паналаушыларды зақымдану ошағынан эвакуациялауға команда түскен кезде:

1) объектінің азаматтық қорғаныс штабында паналаушыларды эвакуациялау тәртібін анықтауға;

2) паналаушыларға зақымдану ошағында сақтану шаралары мен эвакуация маршруты бойынша жүру тәртібін түсіндіруге;

3) эвакуация кезінде колонналар қозғалысын басқаруға міндетті.

## 12. Жабдықтарды пайдалану жөніндегі топ командирі орынбасарының міндеттері

80. Жабдықтарды пайдалану жөніндегі топ командирінің орынбасары қорғану

ғимаратын жабдықтау жөніндегі топ командиріне бағынады және қорғану ғимаратының тіршілікті қамтамасыз ету жүйелерінің желдеткіштер, электрмен қамтамасыз ету, сумен жабдықтау, кәріз және т.б. толассыз жұмыс істеуіне жауап береді.

81. Жабдықтарды пайдалану жөніндегі топ командирінің орынбасары:

1) қорғану ғимаратының инженерлік-техникалық жабдықтарын пайдалану ережелерін білуге;

2) қорғану ғимаратын паналаушыларды қабылдауға даярлау кезінде желдету электрмен қамтамасыз ету, сумен жабдықтау, кәріз жүйелері мен басқа да жүйелердің жұмысқа әзірлігін, қорғану герметикалық қондырғыларының ақаусыздығын және пананың герметикалығын тексеруге;

3) панада қоршаған ауа жағдайына (ауа тұтқышты, оның температурасын, ылғалдылығы мен газдың тарауына) бақылауды ұйымдастыруға және өлшеулердің нәтижелері туралы топ командиріне баяндауға;

4) ғимаратта аварияларды жоюды, инженерлік-техникалық жабдықтардың зақымданулары мен ақауларын жөндеуді ұйымдастыруға міндетті.

13. Қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топтар (буындар) буындарының (мамандарының) тікелей міндеттері

82. Паналаушыларды толтыру мен орналастыру жөніндегі буын (бақылаушы)

:

1) қорғану құрылыстарын қойма мүліктерінен босатуды қамтамасыз етеді,

сәкі-төсектерді орналастыруды және басқа шараларды жүзеге асырады;

2) есіктердің (қақпалардың) жабуға дайындығын тексереді, ақаулары анықталғанда оларды жояды;

3) паналаушылардың қорғану ғимаратына бет алатын маршрутын белгілейді;

4) паналаушыларды қарсы алуды, қабылдауды және ғимараттың бөлмелері бойынша орналастыруды ұйымдастырады;

5) осы Нұсқаудың 22 тармағында айтылған нұсқамаларды басшылыққа ала отырып, кіретін есіктерді (қақпаларды) жабады;

6) ғимаратты жапқаннан соң тамбур-шлюздер арқылы адамдарды панаға жіберуді қамтамасыз етеді;

7) қорғану ғимаратының бөліктеріндегі тәртіпті қадағалайды;

8) ғимараттың кіретін жерлері мен авариялық шығатын жерлерін күзетуді қамтамасыз етеді;

9) паналаушылардың ғимараттан шығатын жерлері немесе авариялық жолдар арқылы шығуын ұйымдастырады.

83. Электрмен қамтамасыз ету буыны (электрик, электрик-моторист):

1) ғимараттың дизель электростансасын, электр торабы мен электр жабдықтарын қамтамасыз етеді;

2) авариялық жарық түсіргіштердің ақаусыздығын және оны басқа жарық көздері істен шыққанда қосуды қамтамасыз етеді.

84. Сүзгіш-желдеткіш жабдықтарды қамтамасыз ету жөніндегі буын (желдеткіш бойынша слесарь):

1) белгіленген режимдерде ауамен жабдықтау жүйелерінің жұмысын қамтамасыз етеді, қорғану-герметикалық қондырғылардың жай-күйін қадағалайды және олардың ақауларын жояды;

2) ғимаратқа берілетін ауаның мөлшерін бақылайды. Оның тұтқышын а у ы қ - а у ы қ т е к с е р е д і ;

3) ғимараттың жекелеген бөлмелері (бөліктері) бойынша ауаның біркелкі б ө л і н у і н б а қ ы л а й д ы ;

4) ауа температурасын өлшейді (I-режимде - әрбір 4 сағат сайын, II-режимде - әрбір 2 сағат сайын, III-режимде - әр сағат сайын), ауаның салыстырмалы ылғалдылығын (әрбір 4 сағат сайын, ауадағы газ құрамын I-режимде - 12 сағатта кем дегенде 1 рет, II-режимде - әрбір 2 сағат сайын, III-режимде - әр сағат сайын) тексереді. Қорғану ғимараты тұрған аймақта өрт шыққанда және оған түтін енгенде ауадағы газ құрамына талдау әрбір 30 минут сайын жүргізілуге тиіс. Қорғану ғимаратында микроклимат параметрлерінің көлемі мен ауаның газ құрамы шектеулі - мүмкін болатын жағдайға жеткенде дереу топ (буын) командирінің орынбасарына баяндайды. Өлшеулер нәтижесі арнаулы журналға ж а з ы л а д ы .

85. Сумен жабдықтау мен канализация жөніндегі буын (су құбыры мен кәріз б о й ы н ш а с л е с а р ь ) :

1) қорғану ғимаратындағы сумен жабдықтау және кәріз жүйелерінің дұрыстығын қ а м т а м а с ы з е т е д і ;

2) ғимараттағы су қоры сиымдылықтарынан ас суын таратуды қамтамасыз етеді (сыртқы су құбыры жүйесі болмағанда немесе істен шыққанда);

3) ғимараттың сантораптарының тазалығын сақтайды, қоқыстарды жинауды ұ й ы м д а с т ы р а д ы .

86. Байланыс пен барлау буыны (телефонист, барлаушы-химик, б а р л а у ш ы - д о з и м е т р и с т ) :

1) объектінің азаматтық қорғаныс штабымен, төтенше жағдайлар жөніндегі қалалық басқармамен байланысты қамтамасыз етеді;

2) хабарлау құралдарын жарамды күйде ұстайды;

3) қорғану ғимараты ішінде ауаның радиоактивті және уландырушы заттармен

зақымдануына бақылау жасайды;

4) ғимарат сыртында және паналаушыларды зақымдану ошағынан эвакуациялау маршруттарында радиациялық, химиялық барлау жүргізеді;

5) паналаушыларға дозиметриялық бақылауды жүзеге асырады;

6) паналаушыларды ғимараттан шығаруға мәжбүр болған жағдайда оларды орналастыруға арналған жер қабаттардың, жерасты бөлмелері мен басқа да орындардың залалдану деңгейін анықтайды.

87. Медициналық буын (дәрігер, фельдшер, санжасақ):

1) нормалар қойылғанға дейін ұжымдық шағын дәріханаларды, фельдшерлік және дәрігерлік жиынтықтарды одан әрі жинақтайды;

2) ауруларды анықтау және оқшаулау мақсатында паналаушылардың өзін ұстауы мен денсаулығы жағдайына үнемі бақылау жасайды;

3) ғимараттағы зақымданғандар мен ауруларға алғашқы медкөмек көрсетеді;

4) ғимараттың санитарлық жағдайын бақылайды;

5) тамақ өнімдерін және ас суын сақтау мен таратуға санқадағалауды жүзеге асырады;

6) осы нұсқаудың 27-тармағында айтылғандарды басшылыққа ала отырып, паналаушылардың жалпы жағдайы мен денсаулығына баға береді және олардың осында қалуы мүмкін мерзімдерін анықтайды;

7) паналаушыларды зақымдану ошағынан эвакуациялау кезінде аурулар мен

зақымданғандарды жинау пунктіне немесе алғашқы медкөмек көрсету отрядына жеткізеді.

88. Тамақтандыруды ұйымдастыратын буын (қоймашы-таратушы) арнаулы нұсқауға сәйкес азық-түлік алуды және жинақтауды, орауды және оны паналаушыларға беруді ұйымдастырады.

89. Азаматтық қорғаныстың қорғану ғимаратын жабдықтау жөніндегі топтар мен буындардың жеке құрамының тікелей міндеттері мен қажетті техникалық құжаттамаларын жергілікті жерлерде әрбір пана мен радиацияға қарсы бассауға үшін осы Нұсқаудың талаптарын ескере отырып, азаматтық қорғаныс пен төтенше жағдайлардың инженерлік қызметтерінің бастықтары жасайды.

## 1-қосымша

Қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі буындарды құру схемасы  
(сиымдылығы 150 және одан кемдеу адам)

Буын командирі

Жеке құрам - 9

Барлаушы-химик - 1

Барлаушы-дозиметрист - 1

Қоймашы-барлаушы - 1

Су құбыры мен канализация бойынша слесарь - 1 Санжасақ - 1

Қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топты құру схемасы

## Топ командири

Жабдықтарды пайдалану жөніндегі топ командирінің орынбасары

## Буындар

Байланыс    Паналаушыларға    Электрмен жабдықтау,    Тамақтандыруды

## Медициналық

және толтыру және сүзгіш-желдету ұйымдастыру

Барлау орналастыру жабдықтарымен жаб. жөнінде

жөнінде дықтау, сүмен

қамтамасыз ету және

канализация жөнінде

3

3

5

3

4

Буын      Буын командирі,    Буын командирі,    Буын командирі,    Буын

командирі, Бақылаушы - 1    Электрик - 1    Қоймашы - 1    командирі,

Барлаушы- Бақылаушы - 2 Электрик-моторист Ораушы-тарату. Фельдшер

ХИМИК - 1                      - 1\*                      ШЫ - 2                      - 1

Барлаушы- Желдеткіш-слесарь Санжасақ

ДОЗИМЕТ. - 1 - 3

рист - 1                      Су құбыры және

Телефо.                      канализация

нист - 1 бойынша слесарь - 1

1-ҚОСЫМША

## Қорғаныс ғимараттарын қамтамасыз ету жөніндегі

## ТОПТЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ СХЕМАСЫ

(СИЫМДЫЛЫҒЫ 600 АДАМНАН АСТАМ)

## Топ командири

## Топ командирінің жабдықтау жөніндегі орынбасары

## Буындар

Байланыс      Паналаушыларға      Сүзгіш-желдету      Электрмен

**және**                **толтыру және**                **жабдықтарын**                **жабдықтау**

Барлау                  орналастыру                  жабдықтау

4                      5                      5                      5

Буын командирі,    Буын командирі,    Буын командирі,    Буын командирі,  
Барлаушы -        Бақылаушы - 1       Желдеткіш-        Электрик - 1  
дозиметрист - 1                                  слесарь - 1

Химик-барлаушы    Бақылаушы - 4       Желдеткіш-        Электрик-  
- 1                                  слесарь - 4       моторист - 2

Дозиметрист-  
барлаушы - 1  
Телефонист  
(радио телефонист  
- 1)

таблицаның жалғасы

Сумен жабдықтау    Тамақтандыруды    Медициналық  
және кәріз            ұйымдастыру  
4                      4                      5

Буын командирі,    Буын командирі,    Буын командирі,  
су құбыры мен       Қоймашы - 1       Фельдшер - 1\*\*\*\*  
кәріз слесары - 1\*\*

су құбыры мен       Ораушы-            Санжасақ - 4  
кәріз слесары - 3    таратушы - 3\*\*\*

| Аты            | Саны |
|----------------|------|
| А. Жеке құрамы | 10   |
| Б. Жеке құрамы | 20   |
| В. Жеке құрамы | 34   |

Ескерту: Қорғану ғимаратында жабдықтардың жекелеген түрлері болмаған кезде жеке құрамның саны тиісінше азаяды. Тізімдеу нормаларына сәйкес техникамен және мүлікпен жарақтандырылады.

\* ДЭС болғанда

\*\* ғимаратта артезиан құдығы болса, буын командирі-техник;

\*\*\* сиымдылығы 200 және одан да көп ғимараттарда

ораушылар-таратушылар саны артады (200 паналаушыға есептегенде 1 адам);

\*\*\*\* 200 және одан да көп адамы бар ғимаратта бір дәрігер көзделінген.

## 2 қосымша

### Азаматтық қорғаныстың қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топтың (буынның) жарақтандырылуы (тізімделуі) нормалары

-----  
Мүлік аттары            ! Өлшем    !    Есепке алу нормасы  
                                         ! бірлігі !  
-----

#### I. Жеке қорғану құралдары

- 
- |                              |         |                                                          |
|------------------------------|---------|----------------------------------------------------------|
| 1. Сүзгіш газ тұтқыш         | Дана    | Топтың (буынның) жабдықтау жөніндегі бүкіл жеке құрамына |
| 2. Р-2 газқаққышы            | Дана    | Топтың (буынның) жабдықтау жөніндегі бүкіл жеке құрамына |
| 3. Л-1 жеңіл қорғану костюмі | Жиынтық | Әрбір барлаушы-химикке және барлаушы-дозиметристке       |
- 

#### II. Радиациялық және химиялық барлау жабдықтары

- 
- |                                            |         |                                                 |
|--------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------|
| 4. Рентгеметр-радиометр                    | Дана    | Әрбір барлаушы-дозиметристке                    |
| 5. ИД-1, ИМД мөлшерлеуші өлшеулер жиынтығы | Жиынтық | Жабдықтау тобының (буынның) жеке құрамына біреу |
| 6. ИД-11 мөлшерін жеке мөлшерлеуіштер      | Дана    | Жабдықтау тобының (буынның) бүкіл жеке құрамына |
| 7. Химиялық барлау аспабы (ХБӨА)           | Дана    | Әрбір барлаушы-химикке                          |
-

Ескерту: Рентген-радиометрмен ИД-1 мөлшер өлшеу жиынтығымен және ХБЭА-ның химиялық барлау аспабымен қорғану құрылысы азаматтық қорғаныс құрамаларында бар осы ғимаратқа жасырып қойылған аспаптар есебінен жабдыкталады.

### III. Арнайы өңдеу құралдары

8. Делегациялауға арналған ЖДП-С      Дана      Әрбір барлаушы-химик пен жиынтығы      барлаушы-дозиметристке

9. Делегациялайтын ұнтақты ДДП      Дана      Әрбір барлаушы-химик пен пакеті      барлаушы-дозиметристке

-----

### IV. Байланыс құралдары

10. УҚТ радиостанция      Жиынтық      Панадағы басқару объектісі пунктiне - 1

11. ЖБ, ОБ, АТС жүйесінің      Дана      Панадағы объектілердің телефон аппараты      басқару пунктiне - 1-2

12. Жеке химияға қарсы      Дана      Жабдықтау жөніндегі топтың ЖХП-8 пакеті      (буынның) бүкіл жеке құрамына

13. ЖД-2 жеке шағын дәріхана      Дана      Жабдықтау жөніндегі топтың (буынның) бүкіл жеке құрамына

14. Арнаулы бөліктері бар      Дана      Әрбір санжасаққа санитарлық сөмке (дәрі-дәрмектер мен тану құралдарының жиынтығы бар сөмке)

15. Жеке тану пакеті      Дана      Жабдықтау жөніндегі топтың (буынның) бүкіл жеке құрамына

-----

Сонымен бірге қорғану ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топта  
(буында) төмендегідей құрал-саймандар болғаны дұрыс

|                                                      | ! Жүк | ! Буын                                                          |   |
|------------------------------------------------------|-------|-----------------------------------------------------------------|---|
| 1. Сүйір күрек                                       | Дана  | 8                                                               | 4 |
| 2. Қалақ күрек                                       | Дана  | 8                                                               | 4 |
| 3. Ұста балтасы                                      | Дана  | 3                                                               | 2 |
| 4. Тісті ара                                         | Дана  | 2                                                               | 1 |
| 5. Ағаш кесетін қол ара                              | Дана  | 2                                                               | 1 |
| 6. Сүймен                                            | Дана  | 6                                                               | 4 |
| 7. Ауыр балға                                        | Дана  | 2                                                               | 2 |
| 8. Сым кесетін қайшы                                 | Дана  | 1                                                               | 1 |
| 9. Металл кесетін қол ара (10 дана<br>полотносы бар) | Дана  | 3                                                               | 2 |
| 10. 25 т. арналған гидравликалық жүк<br>көтергіш     | Дана  | 2                                                               | 2 |
| 11. Аккумуляторлы фонарь                             | Дана  | 4                                                               | 2 |
| 12. Электрлі қалта шамы                              | Дана  | Жабдықтау жөніндегі<br>топтың (буынның)<br>барлық жеке құрамына |   |
| 13. Электромонтер жиынтығы                           | Дана  | 1                                                               | 1 |
| 14. Сантехник жиынтығы                               | Дана  | 1                                                               | 1 |

### 3 қосымша

Пананы (радиацияға қарсы бассауғаны) жабдықтауға қажетті жабдықтар,  
жиһаздар, аспаптар, құрал-саймандар, жөндеу материалдары мен басқа  
да мүліктердің тізбесі

Жабдықтардың аты, түрі маркасы ! Өлшем ! Саны ! Есептік нормасы  
! бірлігі ! !

### Жабдықтар мен жиһаздар

- |                           |      |    |                    |
|---------------------------|------|----|--------------------|
| 1. Екі, үш ярусты сәкілер | Дана | 1  | 5-6 паналаушыларға |
| 2. Үстел                  | Дана | 6  | құрылыста          |
| 3. Орындықтар             | Дана | 10 | Сонда              |

|                                                  |      |   |                                       |
|--------------------------------------------------|------|---|---------------------------------------|
| 4. Үлкен металл жәшік                            | Дана | 1 | Сонда                                 |
| 5. Кіші металл жәшік                             | Дана | 1 | Сонда                                 |
| 6. Дәрі-дәрмек сақтайтын жәшік                   | Дана | 1 | Сонда                                 |
| 7. Тақтай төсек                                  | Дана | 1 | Сонда                                 |
| 8. Керме                                         | Дана | 1 | Сонда                                 |
| 9. Қол жуғыш (медпункт, санкүзет үшін)           | Дана | 1 | Сонда                                 |
| 10. Сиымдылығы 15-20 л. ассуы бөшкесі            | Дана | 1 | 100 паналаушыға                       |
| 11. Құрғақ қоқыстарды жинауға арналған қағаз қап | Дана | 1 | Әрбір паналаушыға<br>2 л. есептегенде |

#### Аспаптар

|                                                                                           |         |   |                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---|----------------------------------------------------------------|
| 1. Термометр                                                                              | Дана    | 1 | Ғимараттың бөлігіне                                            |
| 2. Психометр кестесі бар психометр                                                        | Дана    | 1 | Ғимараттың бөлігіне                                            |
| 3. Оттегінің, көмір қышқыл газының және көміртегі тотығының газоанализаторы-сигнализаторы | Жиынтық | 1 | Панаға                                                         |
| 4. ЖЖД-21 с типті өлшегіш                                                                 | Дана    | 1 | Сиымдылығы 600-ден астам панаға немесе басқару пункті болғанда |
| 5. Компас                                                                                 | Дана    | 1 | 100 паналаушыға                                                |
| 6. ТНЖ көлбеу тартқыш қысым өлшегіш немесе ТНМП-1 тартқыш қысым өлшегіш                   | Дана    | 1 | Панада                                                         |

#### Байланыс мүлкі

|                                       |         |     |                                                         |
|---------------------------------------|---------|-----|---------------------------------------------------------|
| 1. Телефон аппараты                   | Дана    | 1-2 | Панада                                                  |
| 2. Дауыстап сөйлегіш                  | Дана    | 1   | Ғимарат бөлігінде                                       |
| Медициналық мүлік                     |         |     |                                                         |
| 1. Ұжымдық шағын дәріхана (N 1 тізбе) | Жиынтық | 1   | 100-150 паналаушыға                                     |
| 2. Ұжымдық шағын дәріхана (N 2 тізбе) | Жиынтық | 1   | 400-600 паналаушыға                                     |
| 3. Дәрігерлік жиынтық                 | Жиынтық | 1   | 1200 және одан да көп адамы бар ғимаратқа (дәрігері бар |

- болса)
4. Фельдшерлік жиынтық      Жиынтық    1    150-ден 1200 адамға дейін сиятын ғимаратта (фельдшері бар болса)
5. Санитарлық зембілдер      Дана      1    Әрбір 500 паналаушыға, бірақ әр ғимаратқа бірден кем болмайды

-----

Тамақтандыруды ұйымдастыруға арналған мұқаммал мен мүлік

1. Азық-түлікті орналастыруға      м3      0,45    1 торға 100 адамға арналған тауарды қою үшін
2. Үстел      Дана      1    Ораушы-таратушының әрбір жұмыс орнына
3. Үстел, орындық      Дана      1    Ораушы-таратушының әрбір жұмыс орнына
4. Циферблатты таразылар      Дана      1    Ораушы-таратушының әрбір жұмыс орнына
5. Өңдеу тақтасы (өнімдерді турау үшін)      Дана      1    Ораушы-таратушының әрбір жұмыс орнына
6. Аспаз пышағы      Дана      1    Ораушы-таратушының әрбір жұмыс орнына
7. Консерві пышағы      Дана      1    10 паналаушыға
8. Асхана қасығы      Дана      1    Әрбір паналаушыға
9. Сапты аяқ      Дана      1    Әрбір паналаушыға
10. Қаптарды сөгуге арналған пышақ, қайшы      Дана      1-2    100 паналаушыға
11. Жәшік пен қораптарды ашуға арналған газ-су өлшегіш      Дана      1-2    100 паналаушыға
12. Полиэтиленді немесе қағаз      Дана      1    Әрбір паналаушыға

пакет, немесе қағаз орайтын

(0,5 x 0,5)

13. Арнаулы киімдер (күртеше,  
халат, мақта-мата алжапқышы)

Жиынтық 1 Тамақтандырушы  
буынның бүкіл жеке

және қағаз орамал

құрамына

14. Қалдықтар мен қоқыстарды  
жинауға арналған қап

Дана 1 50 паналаушыға

---

### Өртке қарсы мүлік

1. Қолмен атқарылатын көбікті және Дана 1 Ғимараттың әрбір  
көміртекқышқылды өрт сөндіргіш 300 м3 метріне,

сонымен бірге

РУ-150/6

қондырғысын

орнатуға арналған

әрбір бөлмеге

2. Құм салған жәшік

Дана 1 ғимараттың әрбір  
300 м3 еденіне

3. Көміртекті жылжымалы қондырғы Дана 1 Панаға (ДЭС-ы  
болса)

---

### Құрал-сайман

1. Жүк көтергіш Дана 1 Панаға

2. Ауыр балға Дана 1 Соған

3. Сүймен Дана 2 Соған

4. Кетпен-шот Дана 2 Соған

5. Күрек Дана 2 Соған

6. Шлямбур Дана 2 Соған

7. Қашау Дана 2 Соған

8. Кескіш Дана 1 Соған

9. Тістеуік Дана 1 Соған

10. Болат сыналар Дана 2-3 Соған

11. Балға Дана 2 Соған

12. Балта Дана 2 Соған

13. Ағаш кесетін қол ара Дана 1 Соған

|                                                                      |      |   |       |
|----------------------------------------------------------------------|------|---|-------|
| 14. Запас полотносы бар металл кесетін ара-қол ара                   | Дана | 1 | Соған |
| 15. Үлкен диаметрлі бұрандасы жиынтығы бар электрлі немесе қол бұрғы | Дана | 1 | Соған |

---

#### Жөндеу материалы

|                                                                               |                |       |        |
|-------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------|--------|
| 1. Ұзындығы 1,5-2 м қимасы 6 мм <sup>3</sup> дейінгі кабельді қоспалар        | Дана           | 2     | Панаға |
| 2. Ұзындығы 1,5-2 м қимасы 6 мм <sup>3</sup> астам кабельді қоспалар          | Дана           | 2     | Панаға |
| 3. Кабельді бесаспап қышқаштар                                                | Дана           | 4     | Соған  |
| 4. Оқшаулаушы лента                                                           | кг             | 0,5   | Соған  |
| 5. Қалыңдығы 0,3 мм полихлорвинилді пленка                                    | м <sup>2</sup> | 1,5-2 | Соған  |
| 6. Табақ резеңке                                                              | м <sup>2</sup> | 1-1,2 | Соған  |
| 7. Қимасы 10-12 мм жіптер                                                     | кг             | 1     | Соған  |
| 8. Ұзындығы 1,5-2 м су құбыры трубаларын ұзартуға арналған резеңкелі шлангтар | Дана           | 2     | Соған  |
| 9. Әралуан диаметрлі су құбырларының фланецтеріне арналған жапқыштар          | Дана           | 4     | Соған  |
| 10. Ағаш тығындар                                                             | Дана           | 5-6   | Соған  |
| 11. 100-150 мм шегелер                                                        | кг             | 1     | Соған  |
| 12. Тіреулер, таяныштар                                                       | Дана           | 4-5   | Соған  |
| 13. Өру сымы                                                                  | кг             | 1,5   | Соған  |
| 14. Цемент                                                                    | кг             | 20    | Соған  |
| 15. Балшық, саз                                                               | кг             | 50    | Соған  |
| 16. Талшық                                                                    | Дана           | 1     | Соған  |
| 17. Желімдеуші лента                                                          | м              | 50    | Соған  |
| 18. Жинақталған резеңке                                                       | м              | 10    | Соған  |
| 19. N 88 желім                                                                | кг             | 0,5   | Соған  |

---

#### Басқа материалдар

|                               |   |      |       |
|-------------------------------|---|------|-------|
| 1. Кенеп немесе ескі-құсқылар | м | 5-10 | Соған |
| 2. Шөлмектегі лизол           | л | 3-5  | Соған |

|                                                       |      |      |       |
|-------------------------------------------------------|------|------|-------|
| 3. Күкірт қышқылды аммоний                            | л    | 2-3  | Соған |
| 4. Аспалы су сепкіш (гидропульт)                      | Дана | 1    | Соған |
| 5. 700 x 700 x 150 мм металл ванналар                 | Дана | 2    | Соған |
| 6. Сода                                               | кг   | 2    | Соған |
| 7. Васцинді маслот (индустриалды)                     | кг   | 16   | Соған |
| 8. Хлорамин                                           | кг   | 0,07 | Соған |
| 9. Кальций хлоридінің үштен екі негізгі тұзы (ДТС-ГК) | кг   | 0,1  | Соған |
| 10. Параформ                                          | кг   | 0,2  | Соған |
| 11. Күкірт қышқылды бақыр                             | кг   | 1    | Соған |
| 12. Паранитрофинол                                    | кг   | 0,3  | Соған |
| 13. Бромды мыс                                        | кг   | 0,6  | Соған |

-----

Бөлмелерді жинауға арналған мұқаммал

|                                 |      |   |       |
|---------------------------------|------|---|-------|
| 1. Еден жоңқалары (сыпырғыштар) | Дана | 2 | Соған |
| 2. Қоқысқа арналған қалқандар   | Дана | 1 | Соған |
| 3. Шелектер, қоқыс салғыштар    | Дана | 4 | Соған |
| 4. Мақта-мата кенептер          | кг   | 6 | Соған |

-----

4 қосымша

Қорғану ғимараттарындағы медициналық мүлік қорларын жабдықтауға арналған ұжымдық шағын дәріханалар (N 1 және 2 тізбелер), фельдшерлік жиынтық және дәрігерлік жиынтық (үлгі тізбе)

-----

|              |           |        |
|--------------|-----------|--------|
| Мүліктің аты | ! Өлшем   | ! Саны |
|              | ! бірлігі | !      |

-----

1. Ұжымдық шағын дәріхана - N 1 тізбе  
(100-150 адамға арналған үлгі тізбе)

Дәрі-дәрмектер

|                                                        |       |    |
|--------------------------------------------------------|-------|----|
| 1. Амидопирин 0,5 фенацетан 0,25 кофеин 0,03 N 6 табл. | Орама | 6  |
| 2. 1 мм ампуладағы 10% аммиат ерітіндісі               | Амп.  | 10 |
| 3. Бесалол N 6 табл.                                   | Орама | 1  |
| 4. N 30 0,25 табл. бромкамфора                         | Орама | 1  |

|                                                                   |       |    |
|-------------------------------------------------------------------|-------|----|
| 5. Ыдыстағы 10 мл. ерітінді бар 1% спирттің жасыл<br>бриллианты   | Сауыт | 2  |
| 6. 0,06 г табл. N 10 валидол                                      | Орама | 3  |
| 7. "Дета" 5 мл. тамшылар                                          | Сауыт | 1  |
| 8. 5% спирт ерітіндісіндегі йод. 1 мл. ампула                     | Амп.  | 20 |
| 9. Калийдің 3 пермагананты                                        | Орама | 1  |
| 10. 25 мл. асқазан тамшылары                                      | Сауыт | 1  |
| 11. 0,5 ацетилсалицилді N 10 табл.                                | Орама | 1  |
| 12. 3% спирт ерітіндісіндегі 10 мл бор қышқылы                    | Сауыт | 5  |
| 13. 5 см x 5 см лейкопластырь                                     | Кат.  | 1  |
| 14. 5% бор майы 25 г                                              | Бан.  | 1  |
| 15. 30 мл валевиана тұнығы                                        | Сауыт | 1  |
| 16. 0,0005 табл. N 40 нитроглицерин                               | Орама | 1  |
| 17. 50 г натрий гидрокарбонаты                                    | Орама | 1  |
| 18. 0,5 табл. N 10 сульфадиметоксин                               | Орама | 2  |
| 19. Сауыттағы 5 мл натрий сульфациллиннің 30%<br>ерітіндісі       | Сауыт | 4  |
| 20. 0,01 шөп термопсисі, 0,25 табл. N 10 натрий<br>гидрокарбонаты | Орама | 5  |
| 21. 0,5 табл. N 10 фталазол                                       | Орама | 2  |
| Таңғыш құралдар                                                   |       |    |
| 1. Дәкелі медициналық, тазартылған бинт                           | Дана  | 5  |
| 2. 5 г-дық медициналық гигроскопиялық тазартылған<br>мақта        | Бума  | 3  |
| 3. 16 см x 14 см дәкелі тазартылған N 20 сулықтар                 | Бума  | 1  |
| Медициналық заттар                                                |       |    |
| 1. Қан тоқтататын бұрау                                           | Дана  | 1  |
| 2. Көз тостағы                                                    | Дана  | 1  |
| 3. Қабы бар көзге тамызғыш                                        | Дана  | 5  |
| 4. Дәрі қабылдайтын кішкене ыдыс                                  | Дана  | 1  |
| 5. Медициналық термометр                                          | Дана  | 5  |

-----

II. Ұжымдық шағын дәріхана - N 2 тізбе  
(400-600 адамдық үлгі тізбе)

Дәрі-дәрмектер

|                                              |       |    |
|----------------------------------------------|-------|----|
| 1. 1 мл. ампулалы аммиактың 10% еріндісі     | Ампл. | 20 |
| 2. 0,5 табл. N 10 анальгин                   | Орама | 5  |
| 3. 10 мл. % бриллиантты жасыл түсті 1% спирт | Сауыт | 5  |

ерітіндісі

|                                                                |       |    |  |
|----------------------------------------------------------------|-------|----|--|
| 4. 0,25 табл. N 30 бромкамфора                                 | Орама | 1  |  |
| 5. 0,06 табл. N 10 валидол                                     | Орама | 5  |  |
| 6. "Дета" 5 мл тамшылары                                       | Сауыт | 2  |  |
| 7. Балалар ұнтағы 50 г                                         | Орама | 2  |  |
| 8. 10 мл спирт ерітіндісіндегі 5% йод                          | Сауыт | 5  |  |
| 9. 10 г калий перманганты                                      | Орама | 1  |  |
| 10. 25 мл асқазан тамшылары                                    | Сауыт | 1  |  |
| 11. 10 мл мұсатырлы-анисті тамшылар                            | Сауыт | 1  |  |
| 12. 0,5 табл. N 10 карболен (активті көмір)                    | Орама | 3  |  |
| 13. 0,5 табл. ацетилсалицилді N 10 қышқыл                      | Орама | 3  |  |
| 14. 10 мл. спирт ерітіндісіндегі 3% бор қышқылы                | Сауыт | 15 |  |
| 15. 30 мл. валериан тұнбасы                                    | Сауыт | 4  |  |
| 16. 200 г натрий карбонаты                                     | Орама | 1  |  |
| 17. 0,0005 табл. N 40 нитроглицерин                            | Орама | 1  |  |
| 18. Ыдыстағы 5мл. ерітіндідегі 30% натрий сульфацилі           | Сауыт | 10 |  |
| 19. 0,5 табл. N 10 сульфадиметоксин                            | Орама | 2  |  |
| 20. 0,1 табл. N 24 фенолфталоин                                | Орама | 2  |  |
| 21. N 6 цитрамон табл.                                         | Орама | 3  |  |
| 22. 0,01 шөп термопсисі, 0,25 табл. N 10 натрий гидрокарбонаты | Орама | 3  |  |
| 23. 0,5 табл. N 10 фталазол                                    | Орама | 3  |  |
| 24. 50 мл. фурапласт (перхлорвинилді)                          | Сауыт | 1  |  |
| 25. 0,25 табл. N 20 энтеросептол                               | Орама | 2  |  |

Таңғыш құралдар

|                                                      |       |     |  |
|------------------------------------------------------|-------|-----|--|
| 1. Дәкелі медициналық тазартылған 5 x 10 см бинт     | Дана  | 10  |  |
| 2. 7 см x 14 см тағы сол                             | Дана  | 10  |  |
| 3. Компресс қағазы                                   | Табак | 10  |  |
| 4. Медициналық гитроскопиялық тазартылған 50 мақта   | Бума  | 1,5 |  |
| 5. 200 г компресс мақта                              | Бума  | 2   |  |
| 6. 5 см x 500 см лейкопластырь                       | Кат.  | 1   |  |
| 7. Дәкелі медициналық тазартылған 16 см x 14 см N 20 | Бума  | 2   |  |

сулықтар

Медициналық заттар

|                              |      |    |  |
|------------------------------|------|----|--|
| 1. Қан тоқтататын бұрау      | Дана | 2  |  |
| 2. Резеңкелі қыздырғыш       | Дана | 1  |  |
| 3. Хирургиялық түзу қайшылар | Дана | 1  |  |
| 4. Қабы бар көзге тамызғыш   | Дана | 4  |  |
| 5. Көз тостағы               | Дана | 20 |  |

|                                       |      |    |
|---------------------------------------|------|----|
| 6. Пакеттегі жуылған ақ жайма         | Дана | 2  |
| 7. Дәрі қабылдайтын кішкене ыдыс      | Дана | 4  |
| 8. Медициналық термометр              | Дана | 10 |
| 9. Аяққа арналған таңғыш сымды қалақ  | Дана | 4  |
| 10. Қолға арналған таңғыш сымды қалақ | Дана | 3  |

### III. Фельдшерлік жиынтық

#### Дәрі-дәрмектер

|                                                                 |       |     |
|-----------------------------------------------------------------|-------|-----|
| 1. 1 мл. ерітіндідегі 0,1% сульфат антропині                    | Ампл. | 20  |
| 2. 0,2 табл. 10 барбамил                                        | Орама | 2   |
| 3. Егуге арналған 20 мл глюкозаның 40% ерітіндісі               | Ампл. | 10  |
| 4. 0,005 табл. 10 демидрол                                      | Орама | 2   |
| 5. 5 мл егуге арналған 200 бірлікті инсулин                     | Сауыт | 15  |
| 6. 2 мл егуге арналған кординамин                               | Ампл. | 20  |
| 7. 1 мл егуге арналған натрий кофеин-бензоатының 10% ерітіндісі | Ампл. | 20  |
| 8. 25 г синтомициннің 10% линименті                             | Бан.  | 2   |
| 9. 50 мл вазелинді май                                          | Сауыт | 1   |
| 10. 1 мл егуге арналған гидрохлорид морфинінің 1% ерітіндігі    | Ампл. | 10  |
| 11. N 10 папазол табл.                                          | Орама | 2   |
| 12. 0,015 N 50 пирраксин                                        | Орама | 2   |
| 13. 1 мл. егуге арналған 2% промедол ерітіндісі                 | Ампл. | 10  |
| 14. N 10 теофидрин табл.                                        | Орама | 5   |
| 15. 1 мл егуге арналған цитрамон (0,15 цинтизин ерітіндісі      | Ампл. | 20  |
| 16. Қабықшамен көмкерілген 0,01 табл. этаперазин                | Орама | 3   |
| 17. 96% этил спирті                                             | Орама | 200 |

\* Жуылған ақ жаймалар панаға (РҚП) арналған шағын дәріханаға салынады, оларды жүкті әйелдер мен 7 жасқа дейінгі баласы бар аналар оранады. Жуылған ақ жаймалы пакеттер шағын дәріханаларды жабдықтау кезінде әзірленеді.

#### Дезжабдықтар

|                            |    |     |
|----------------------------|----|-----|
| 1. Хлоромин (моноклоромин) | Кг | 3   |
| 2. Медициналық лизол       | Кг | 0,3 |

#### Дәрігерлік-медициналық заттар

|                                          |      |   |
|------------------------------------------|------|---|
| 1. Қолдан тыныс алдыратын АДР-2 аппараты | Дана | 1 |
|------------------------------------------|------|---|

|                                                                                           |         |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---|
| 2. Қақпағы бар эмальденген шағын ванна                                                    | Дана    | 1 |
| 3. N 2 ауа тартқыш                                                                        | Дана    | 1 |
| 4. N 0840, 1060 "Рекорд" типті егуге арналған шприцтер инесі (әрбір нөмірінен 10 данадан) | Орама   | 1 |
| 5. И-2 қышқылдандырылған инголятор                                                        | Дана    | 1 |
| 6. Цилиндрлі уретральді катетерлер                                                        | Жиынтық | 1 |
| 7. П-18-1 дезинфекциялық қайнатқыш                                                        | Дана    | 1 |
| 8. Спиртті шам                                                                            | Дана    | 1 |
| 9. Балалардың несеп тұтқышы                                                               | Дана    | 1 |
| 10. Әйелдердің несеп тұтқышы                                                              | Дана    | 1 |
| 11. Ерлердің несеп тұтқышы                                                                | Дана    | 1 |
| 12. Хирургиялық түзу қайшылар                                                             | Дана    | 1 |
| 13. Манометрлік тербелісті аспап МТА                                                      | Дана    | 1 |
| 14. Жалпы мақсаттағы автоматты пинцет                                                     | Дана    | 1 |
| 15. Хирургиялық пинцет                                                                    | Дана    | 1 |
| 16. Эмальданған ас құты                                                                   | Дана    | 1 |
| 17. Кремальералы ауыз кергіш                                                              | Дана    | 1 |
| 18. Қуысты шолақ скальпель                                                                | Дана    | 1 |
| 19. Ұшы жұмсақ резеңкелі бүріккіш                                                         | Дана    | 1 |
| 20. Эмальданған астына қоятын дәрет ыдысы                                                 | Дана    | 1 |
| 21. "Рекорд" типті сиымдылығы 2 мл шприцті таза ұстауға арналған қаптама                  | Дана    | 1 |
| 22. Тағы сондай зат 5 мл.                                                                 | Дана    | 1 |
| 23. Стетофонендоскоп                                                                      | Дана    | 1 |
| 24. Іші-тысы бірдей тіл басатын түзу қалақша                                              | Дана    | 1 |
| 25. "Рекорд" типті сиымдылығы 2 мл қос инелі шприц                                        | Дана    | 1 |
| 26. Тағы сондай 5 мл зат                                                                  | Дана    | 1 |
| 27. тағы сондай 10 мл зат                                                                 | Дана    | 1 |
| 23. Тіл ұстартқыш                                                                         | Дана    | 1 |

Санитарлық-шаруашылық мүлкі

|                                          |       |   |
|------------------------------------------|-------|---|
| 1. Төсеніш клеенка (полиэтиленді пленка) | М     | 2 |
| 2. Суға арналған эмальді құмыра          | Дана  | 1 |
| 3. Әжетхана сабыны                       | Бөлік | 1 |
| 4. Сабын сауыт                           | Дана  | 1 |
| 5. Қол орамал                            | Дана  | 2 |
| 6. Жабық элементті электр пеші           | Дана  | 1 |
| 7. Медициналық шапан                     | Дана  | 1 |

---

#### IV. Дәрігерлік жиынтық

##### Дәрі-дәрмектер

1. 1 мл. еуге арналған 0,1% ерітіндідегі астропин сульфаты Ампл. 30
2. 20 мл. еуге арналған глюкозаның 40% ерітіндісі Ампл. 20
3. 1 мл. еуге арналған дибазоланың 1 ерітіндісі Ампл. 20
4. 1 мл. еуге арналған димедролдың 1% ерітіндісі Ампл. 20
5. 5 мл. еуге арналған инсулин - 200 бірлігі Сауыт 20
6. 2 мл. еуге арналған кальций хлоридінің 1% ерітіндісі Ампл. 10
7. 2 мл. еуге арналған кордиамин Ампл. 30
8. 1 мл. еуге арналған бензоат кофеиннің 10% ерітіндісі Ампл. 30
9. Вазелинді май Ампл. 50
10. 1 мл еуге арналған морфин гидрохлоридінің 1% ерітіндісі Ампл. 20
11. 0,015 табл. N 50 пирроксан Орама 3
12. 1 мл. еуге арналған прометолдың 20% ерітіндісі Ампл. 20
13. 10% синтомицин мениментінің 25 г Бан. 2
14. 96 этиль спиртті Бан. 500
15. N 10 теофедрин табл. Орама 8
16. 1 мл. еуге арналған цитрамонт (0,15% цитизин ерітіндісі) Ампл. 20
17. 1 мл. еуге арналған эффедрин гидрохлоридінің 5% ерітіндісі Ампл. 20

##### Дезжабдықтар

1. Хлоромин (моноклоромин) Кг 5
2. Медициналық лизол Кг 1

##### Медициналық аппараттар, заттар мен құрал-саймандар

1. АДР-2 қолға ұстайтын тыныс аппараты Дана 1
2. Қақпақты эмальданған шағын ванна Дана 1
3. N 2 "ауызба ауыз" ауа жібергіш Дана 1
4. "Рекорд" типті N 0840, 1060 шприцтерге арналған егу инелері Дана 1
5. И-2 оттекті ингалятор Дана 1
6. Эмальді Эсмаха сапты аяғы Дана 1
7. Төсеніш клеенка М 3
8. Спирттегі шам Дана 1

|                                                                                |         |   |   |
|--------------------------------------------------------------------------------|---------|---|---|
| 9. Балалардың несеп қабылдағышы                                                | Дана    | 1 |   |
| 10. Әйелдердің несеп қабылдағышы                                               | Дана    | 1 |   |
| 11. Еркектердің несеп қабылдағышы                                              | Дана    | 1 |   |
| 12. Медпункттерге арналған жиынтық                                             | Жиынтық |   | 1 |
| 13. Хирургиялық N 8 қолқаптар                                                  | Біржүп  | 2 |   |
| 14. Эмальданған ас құты                                                        | Дана    | 2 |   |
| 15. ПМА мембраналы көп метрлі аспап                                            | Дана    | 1 |   |
| 16. Ұшы жұмсақ резеңкелі N 6 бүріккіш                                          | Дана    | 1 |   |
| 17. Стетофонендоскоп                                                           | Дана    | 1 |   |
| 18. Құрал-сайман үстелі                                                        | Дана    | 1 |   |
| 19. Бүйрек тәрізді эмальданған немесе полимерлі материалдардан жасалған леген  | Дана    | 2 |   |
| 20. Астына қоятын эмальданған дәрет ыдысы                                      | Дана    | 2 |   |
| 21. 4,5 - 5,0 мм медициналық резеңкелі дренажды (құрғатушы) түтік              | М       | 2 |   |
| 22. N 00, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 трахеотомикалық түтік (әрбір нөмірден 7 данадан) | Дана    | 8 |   |
| 23. "Рекорд" типті сиымдылығы 2 мл шприцті таза ұстауға арналған қаптама       | Дана    | 1 |   |
| 24. Тағы сондай 5 мл. зат                                                      | Дана    | 1 |   |
| 25. Тағы сондай 10 мл. зат                                                     | Дана    | 1 |   |
| 26. "Рекорд" типті сиымдылығы 2 мл қос инелі шприц                             | Дана    | 1 |   |
| 27. Тағы сондай 5 мл. зат                                                      | Дана    | 1 |   |
| 28. Тағы сондай 10 мл. зат                                                     | Дана    | 1 |   |
| Санитарлық-шаруашылық мүлкі                                                    |         |   |   |
| 1. Медициналық қалпақ                                                          | Дана    | 1 |   |
| 2. Медбике жаулығы                                                             | Дана    | 4 |   |
| 3. М/м санитарлық шапан                                                        | Дана    | 1 |   |
| 4. Жастықтың ішкі тысы                                                         | Дана    | 1 |   |
| 5. Жастықтың сыртқы тысы                                                       | Дана    | 1 |   |
| 6. М/м медициналық шапан                                                       | Дана    | 4 |   |
| 7. Орамал                                                                      | Дана    | 3 |   |
| 8. М/м ақ жайма                                                                | Дана    | 5 |   |
| 9. Қалдықтарға арналған тетік шелек (жәшік)                                    | Дана    | 1 |   |
| 10. Эмальданған қапқакты шелек                                                 | Дана    | 1 |   |
| 11. Эмальданған құмыра                                                         | Дана    | 1 |   |
| 12. Эмальданған сапты аяқ                                                      | Дана    | 1 |   |
| 13. Сабын сауыт                                                                | Дана    | 1 |   |
| 14. Әжетхана сабыны                                                            | Дана    | 1 |   |

## 5 қосымша

ҚОРҒАНУ ҒИМАРАТТАРЫНА ҚАЖЕТТІ  
ҚҰЖАТТАР ТІЗБЕСІ

1. Пананың (радиацияға қарсы бассауғаның) паспорты.
2. Азаматтық қорғаныстың қорғану ғимараттарын соғыс уақытында пайдалануға беру жөніндегі Нұсқаулықтан үзінді.
3. Пананың (радиацияға қарсы бассауғаның) жағдайын тексеру журналы.
4. Қорғану ғимаратының жоспары.
5. Жабдықтар, құрал-саймандар мен мүліктер тізбесі.
6. Азаматтық қорғаныстың хабарлау сигналдары.
7. Телефондар тізімі.
8. Қорғану ғимараттарының бөлмелерін (РҚБ) пана режиміне көшіру жоспары.
9. Қорғаныс ғимараттарын жабдықтау жөніндегі топтың (буынның) жеке құрамының тізімі.
10. Нұсқаулықтың 89-тармағына сәйкес жасалатын буындардың (күзеттердің) міндеттері.
11. Қорғану ғимаратының желдеткіш жүйесін пайдалану схемасы.
12. Ғимараттың сумен жабдықтау мен кәріздің пайдалану схемасы.
13. Қорғану ғимаратының электрмен қамтамасыз етуді пайдалану схемасы.
14. ДЭС-ті жабдықтау жөніндегі нұсқаулық.
15. Сүзгіш-желдеткіш жабдықтарды пайдалану жөніндегі нұсқаулық.
16. Жабдықтарды пайдалану кезіндегі техника қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулық.
17. Жеке қорғану құрамдарын пайдалану жөніндегі нұсқаулық.
18. Панадағы (радиацияға қарсы бассауғадағы) макроклимат пен ауадағы газ құрамы көрсеткіштерін тіркейтін журнал.
19. Қоршаған ауа параметрлерінің өлшеміне байланысты қорғану құрылысындағы болжау кестелері.
20. Медициналық көмек сұрағандарды есепке алу журналы.
21. Паналаушыларды зақымдану ошағынан эвакуациялау схемасы.

Ескерту:

1. Пананың (радиацияға қарсы бассауғаның) паспортының, пананың жағдайын тексеру журналының, пананың микроклиматы мен ауадағы газ құрамы көрсеткіштерін тіркеу журналының және медициналық көмек сұрағандарды есепке алу журналының үлгісі тиісінше 6, 7, 8 және 9 қосымшаларда келтірілген.
2. N 10-15 тармақтар бойынша құжат нормалары жұмыс орындарында ілініп қойылады.

6 қосымша

ПАНАНЫҢ (РАДИАЦИЯҒА ҚАРСЫ БАССАУҒАНЫҢ) ПАСПОРТЫ

N \_\_\_\_\_

Жалпы мәліметтер

1. Мекен жайы \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

(қала, аудан, көше, үй нөмірі)

2. Қайда қарайды \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

(пана, радиактивтілікке қарсы бассауға қай кәсіпорынға

\_\_\_\_\_ қарайды)

3. Жобалаушы ұйымның аты және жобаны кім бекіткен \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

4. Пананы (РҚБ-ны) тұрғызған ғимарат-монтаждау ұйымының аты \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

5. Пананың (РҚБ-ның) соғыс уақытындағы мақсаты \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

6. Пананың (РҚБ-ны) бейбіт уақытта ұйымы \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

7. Пайдалануға қабылданған уақыты \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

8. Пананы (РҚБ-ны) әзірлікке келтіру уақыты \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

сағатпен алғанда.

Пананың (бессауғаның) техникалық сипаттамасы

1. Сиымдылығы (адам) \_\_\_\_\_

2. Жалпы аумағы (м3) \_\_\_\_\_

3. Жалпы көлемі (м) \_\_\_\_\_

4. Пананың (РҚБ-дың) орналасқан жері:

Қосалқы үй \_\_\_\_\_

этажи

Жеке тұрған үй \_\_\_\_\_

Тау-кен орны \_\_\_\_\_

5. Кіретін есіктер саны \_\_\_\_\_

6. Авариялық кіретін есіктер саны \_\_\_\_\_

7. Есіктер мен қақпалар саны (маркасы мен шифрі көрсетіледі):

қорғану-герметикалық \_\_\_\_\_

герметикалық \_\_\_\_\_

8. Пананы (бассауғаны) қорғау класы \_\_\_\_\_

9. Желдеткіш жүйесінің техникалық сипаттамасы: \_\_\_\_\_

-----  
Желдеткіш ! Желдеткіштер ! Сүзгіштер ! Герметикалық ! Жарылысқа қарсы  
жүйесі ! ! мен генерация! қақпақтар ! қондырғылар

-----  
!Түрі!Саны!өнім.! Түрі ! Саны ! Түрі ! Саны ! Түрі ! Саны

-----  
1 ! 2 ! 3 ! 4 ! 5 ! 6 ! 7 ! 8 ! 9 ! 10

-----  
Насостар ! Салқындатқыштар ! Тоңазытқыш машиналары

Түрі ! Саны ! Өнімділігі ! Түрі ! Саны ! Өнімділігі ! Түрі ! Саны ! Өнімділігі

-----  
1 ! 2 ! 3 ! 4 ! 5 ! 6 ! 7 ! 8 ! 9  
-----

10. Өлшеуші аспаптардың қолда бары және тізбесі \_\_\_\_\_

11. Герметикалық деңгейі (қалған өлшемі) \_\_\_\_\_

12. Жылыту жүйесі \_\_\_\_\_

13. Энергиямен жабдықтау жүйесі \_\_\_\_\_

14. Сумен қамтамасыз ету жүйесі \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(су құбырының, құдықтың түрлері,  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
авариялық резервуарлардың сиымдылығы)

15. Кәріздің түрі және санаспаптар саны \_\_\_\_\_  
(РҚБ-лардың) \_\_\_\_\_

16. Паспорттың толтырылған күні \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
Қорғану құрылысын пайдаланушы  
ұйымның жауапты өкілі \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(қолы)

Облыстың (қаланың, ауданның)  
азаматтық қорғаныс штабының өкілі \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(қолы)

Ескерту: Паспорт үш дана етіліп жасалады.

1 - данасы панада (РҚБ-да) қалады.

2 - данасы - объектіде, 3 - данасы қаланың (ауданның)  
азаматтық қорғанысы мен төтенше жағдайлар  
басқармаларында болады.

7 қосымша

ПАНАНЫҢ (РАДИАЦИЯҒА ҚАРСЫ БАССАУҒАНЫҢ)  
ЖАҒДАЙЫН ТЕКСЕРЕТІН N \_\_\_\_\_ журналы

Мекен-жай бойынша орналасқан пана (РҚБ) қарайтын ұйымның аты \_\_\_\_\_

—

\_\_\_\_\_

Тексерілген ! Тексерушілердің ! Тексерілген ! Байқау ! Кемшілік ! Кемшілік.

күні ! аты-жөні ! арқалықтар, ! нәтиже ! терді жою ! тердің

! тораптар, ! лері мен ! мерзімі ! жойылған

! тетіктер мен ! байқал ! күні,

! жабдықтар ! ған кем ! жауапты

! ! шіліктер ! адамның

! ! ! ! қолы

1 ! 2 ! 3 ! 4 ! 5 ! 6

Ескерту: Журнал панада (РҚБ-да) сақталады.

8 қосымша

ПАНАНЫҢ (РАДИАЦИЯҒА ҚАРСЫ БАССАУҒАНЫҢ) РҚБ-НЫҢ  
МИКРОКЛИМАТЫ МЕН АУАДАҒЫ ГАЗ ҚҰРАМЫ  
КӨРСЕТКІШТЕРІН  
N \_\_\_\_\_ ТІРКЕУ ЖУРНАЛЫ

(кәсіпорынның, ұйымның, цехтың және т.с.с. аты)

Өлшеу күні ! Өлшеу орны ! Ауа темпе. ! Ауаның ! O<sub>2</sub> ! CO<sub>2</sub> ! CO<sub>2</sub> ! Өлшем.

мен уақыты ! ! ратурасы, C ! салыс. ! құрамы, ! құрамы, ! құрамы, ! ді тек.

! ! ! тырмалы, ! % ! % ! м<sup>2</sup>/м<sup>3</sup> ! серуші.

! ! ! % ! ! ! ! нің

! ! ! ! ! ! қолы

1 ! 2 ! 3 ! 4 ! 5 ! 6 ! 7 ! 8

---

Ескерту: Нұсқаулықтың 80-тармағына сәйкес өлшеулердің мерзімділігі.

#### 9-қосымша

### МЕДИЦИНАЛЫҚ КӨМЕК СҰРАҒАНДАРДЫ ЕСЕПКЕ АЛУ ЖУРНАЛЫ

---

Күні ! Аты-жөні ! Шағымдар ! Дәлелді мәліметтер !

уақыты ! ! !-----

! ! !1 мин.!Дененің! Қан !Диагноз! Емдеу ! Меди.

! соғу !темпе. !қысы.! !шаралары! цина

!пульсі!ратура.!мы ! ! !қызмет.

! !сы, С ! мм. ! ! !керінің

! ! !рт.ст! ! ! қолы

---

1 ! 2 ! 3 ! 4 ! 5 ! 6 ! 7 ! 8 ! 9

---

#### 10 қосымша

### ҚОРШАҒАН АУА ПАРАМЕТРЛЕРІНІҢ МӨЛШЕРІНЕ ҚАРАЙ ҚОРҒАНУ ҒИМАРАТЫН МЕКЕНДЕУГЕ БОЛЖАМ ЖАСАУ КЕСТЕСІ

#### 1 кесте

Қорғану ғимараттарында ауа температурасының  
30-дан 34 С-ға дейін көтерілген уақыты (сағат)

---

Қорғану !Негізгі ! Берілетін ауаның бір адамға ! Қорғану  
ғимараты !бөлменің ! салыстырмалы шығыны, м3/сағ. ! ғимаратындағы  
сыртындағы !салыстырмалы ! ! ауаның  
температурасы,!өрісі, ! ! температурасы  
С !м3/адам ! !  
! !-----!

! ! 0 ! 1 ! 2 ! 4 ! 6 !

---

|   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | ! | 2 | ! | 3 | ! | 4 | ! | 5 | ! | 6 | ! | 7 | ! | 8 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

---

а) Темірбетондыларда

|    |      |     |     |     |     |     |    |
|----|------|-----|-----|-----|-----|-----|----|
| 20 | 1,0  | 130 | *   | *   | *   | *   | 30 |
|    |      | *   | *   | *   | *   | *   | 34 |
|    | 0,5  | 20  | 35  | 45  | 360 | *   | 30 |
|    |      | 50  | 85  | 115 | *   | *   | 34 |
|    | 0,33 | 10  | 17  | 20  | 130 | 330 | 30 |
|    |      | 15  | 28  | 40  | 360 | *   | 34 |
| 25 | 0,25 | 2   | 8   | 12  | 50  | 78  | 30 |
|    |      | 5   | 10  | 20  | 160 | 360 | 34 |
|    | 1,0  | 25  | 35  | 47  | 360 | *   | 30 |
|    |      | 85  | 190 | 360 | *   | *   | 34 |
|    | 0,5  | 15  | 20  | 22  | 35  | 45  | 30 |
|    |      | 18  | 25  | 34  | 215 | 350 | 34 |
| 27 | 0,33 | 1   | 5   | 15  | 20  | 23  | 30 |
|    |      | 10  | 17  | 22  | 40  | 62  | 34 |
|    | 1,0  | 15  | 20  | 22  | 25  | 35  | 30 |
|    |      | 75  | 120 | 310 | *   | *   | 34 |
|    | 0,5  | 7   | 9   | 12  | 16  | 20  | 30 |
|    |      | 20  | 25  | 30  | 40  | 55  | 34 |

б) Кірпішті үйлерде

|    |      |           |     |     |     |     |    |
|----|------|-----------|-----|-----|-----|-----|----|
| 20 | 1,0  | 50        | 60  | 84  | 360 | *   | 30 |
|    |      | 82        | 110 | 150 | *   | *   | 34 |
|    | 0,5  | 17        | 25  | 30  | 85  | 110 | 30 |
|    |      | 27        | 40  | 48  | 160 | 320 | 34 |
|    | 0,33 | 10        | 16  | 18  | 45  | 50  | 30 |
|    |      | 16        | 20  | 27  | 80  | 90  | 34 |
|    | 0,25 | 1         | 5   | 10  | 28  | 35  | 30 |
|    |      | 1 сағатқа |     |     | 18  | 42  | 50 |
|    |      | дейін     |     |     |     |     | 34 |

|    |      |    |    |    |     |     |    |
|----|------|----|----|----|-----|-----|----|
| 25 | 1,0  | 20 | 25 | 30 | 65  | 73  | 30 |
|    |      | 38 | 48 | 60 | 205 | 315 | 34 |
|    | 0,5  | 8  | 12 | 16 | 25  | 32  | 30 |
|    |      | 18 | 23 | 28 | 54  | 65  | 34 |
|    | 0,33 | 2  | 5  | 8  | 17  | 20  | 30 |
|    |      | 10 | 15 | 18 | 27  | 37  | 34 |
|    |      |    |    |    |     |     |    |
| 27 | 1,0  | 10 | 12 | 15 | 17  | 25  | 30 |
|    |      | 30 | 40 | 52 |     | 100 | 34 |
|    | 0,5  | 2  | 3  | 5  | 7   | 10  | 30 |
|    |      | 15 | 18 | 21 | 25  | 30  | 34 |

Ескерту:

1. Ауаның 30 С температурасы қалыпты болып табылады, 34 С температура қорғану ғимаратында одан әрі қалуға қауіпті болады.
2. \* - белгіленген өлшемге дейін ауа температурасының көтерілу уақыты 15 тәуліктен астам болады.
3. Сырттан ауа келмеген жағдайда (3 бағана) болу уақыты 4-кесте бойынша белгіленеді.

## 2 кесте

Метрополитендер мен тау-кен орындарында орналасқан  
қорғану ғимараттарында ауа температурасының  
30-дан 34 С-ға дейін көтерілген уақыты (сағат)

|                  |              |                              |               |
|------------------|--------------|------------------------------|---------------|
| Қорғану          | Негізгі      | Берілетін ауаның бір адамға  | Қорғану       |
| ғимараты         | бөлменің     | салыстырмалы шығыны, м3/сағ. | ғимаратындағы |
| сыртындағы       | салыстырмалы |                              | ауаның        |
| температурасы, ! | өрісі, !     |                              | температурасы |
| С                | !м3/адам     | !                            |               |
| !                | !-----!      |                              |               |
| 0                | !            | ! 0 ! 1 ! 2 ! 3 ! 5 ! 7 !    |               |
|                  |              |                              |               |
| 1                | !            | 2 ! 3 ! 4 ! 5 ! 6 ! 7 ! 8 !  | 9             |

|    |      |                 |     |     |     |     |     |    |    |
|----|------|-----------------|-----|-----|-----|-----|-----|----|----|
|    |      |                 | *   | *   | *   | *   | *   | *  | 34 |
|    | 0,5  | 50              | 90  | 100 | *   | *   | *   |    | 30 |
| 20 |      | 360             | *   | *   | *   | *   | *   |    | 34 |
|    | 0,33 | 15              | 22  | 34  | 60  | 95  | 120 |    | 30 |
|    |      | 40              | 80  | *   | *   | *   | *   |    | 34 |
|    | 0,25 | 10              | 11  | 12  | 13  | 35  | 340 |    | 30 |
|    |      | 18              | 37  | 130 | *   | *   | *   |    | 34 |
|    | 1,0  | 25              | 40  | 70  | 100 | 150 | *   |    | 3- |
|    |      | 105             | 240 | *   | *   | *   | *   |    | 34 |
|    | 0,5  | 6               | 9   | 10  | 13  | 17  | 20  |    | 30 |
| 25 |      | 45              | 95  | 160 | *   | *   | *   |    | 34 |
|    | 0,33 | 1 сағатқа дейін |     |     | 5   | 7   | 15  | 24 | 30 |
|    |      | 15              | 30  | 52  | *   | *   | *   |    | 34 |
|    | 1,0  | 6               | 8   | 10  | 12  | 3-  | 48  |    | 30 |
| 27 | 90   | 200             | *   | *   | *   | *   | *   |    | 34 |
|    | 0,5  | 1 сағатқа дейін |     |     | 5   | 7   | 15  | 24 | 30 |
|    |      | 15              |     |     |     |     |     |    | 34 |
|    |      | 0               | 2   |     |     |     |     |    |    |

Ескерту: 1 кестеге берілген кестені қараңыз.

### 3 кесте

Жеделткіштің әрқилы өнімділігі кезінде  
қорғану ғимаратындағы көміртегі қос тотығы мен оттегінің құрамы

Ауадағы газ ! Ауаның бір адамға алғанда салыстырмалы шығыны, м3/сағ.  
құрамының !  
компоненттері !

! 2,0 ! 1,0 ! 0,75 ! 0,5e ! 0,33 ! 0,25

|               |     |     |     |     |     |     |
|---------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| Көміртегінің  | 1,0 | 2,0 | 2,7 | 4,0 | 6,1 | 8,0 |
| қос тотығы, % | 4   | 8   | 11  | 15  | 25  | 32  |

|           |      |      |      |      |      |      |
|-----------|------|------|------|------|------|------|
| Оттегі, % | 19,8 | 18,5 | 17,7 | 16,0 | 13,4 | 11,0 |
|           | 4    | 8    | 11   | 15   | 25   | 32   |

Ескерту:

1. Алымында ауадағы көміртегі қос тотығының құрамы, бөлгішінде - аталған деңгейдің көтерілу уақыты көрсетілген (сағ.)
2. Қорғану ғимараттарына берілетін ауаның аталған салыстырмалы шығыны кезінде көміртегі қос тотығының шоғырлануының одан әрі өсуі болмайды.
3. Берілетін ауаның бір адамға алғанда салыстырмалы шығыны 2 м<sup>3</sup>/сағ. және одан да көп болған жағдайда ауадағы көміртегінің қос тотығы мен оттегінің құрамы қалыпты деңгейден аспайды.

#### 4 кесте

Көміртегі қос тотығы мен оттегінің толық оқшаулану режимінде қорғану ғимаратындағы ауада шоғырлануының әралуан деңгейге жету уақыты (сағ.)

| Негізгі бөлмелердің !<br>едені аумағы, !<br>м <sup>3</sup> /адам ! | CO <sub>2</sub> мен O <sub>2</sub> құрамы, % |          |          |          |          |          |        |  |
|--------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|--------|--|
|                                                                    | ! 1,0 !                                      | ! 2,0 !  | ! 3,0 !  | ! 4,0 !  | ! 5,0 !  | ! 6,0 !  | ! 7,0  |  |
|                                                                    | ! 19,8 !                                     | ! 18,5 ! | ! 17,8 ! | ! 16,0 ! | ! 14,8 ! | ! 13,6 ! | ! 12,3 |  |
| 2                                                                  | 5,4                                          | 0,8      | 16,2     | 21,6     | 27,0     | 32,4     | 38,0   |  |
| 1                                                                  | 2,7                                          | 5,4      | 8,1      | 10,8     | 13,5     | 16,2     | 19,0   |  |
| 0,75                                                               | 2,0                                          | 4,1      | 6,1      | 8,1      | 10,1     | 12,2     | 14,1   |  |
| 0,5                                                                | 1,4                                          | 2,7      | 4,0      | 5,4      | 6,8      | 8,1      | 9,5    |  |
| 0,33                                                               | 0,9                                          | 1,8      | 2,7      | 3,6      | 4,5      | 5,3      | 6,3    |  |
| 0,25                                                               | 0,7                                          | 1,4      | 2,0      | 2,7      | 3,4      | 4,1      | 4,8    |  |

\* - алымында - CO<sub>2</sub> құрамы, бөлігінде - O<sub>2</sub> - құрамы.

Оқығандар:

Омарбекова А.Т.

Икебаева Ә.Ж.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК